

В умовах сьогодення, коли інформація стає одним із провідних ресурсів розвитку суспільства, значно активізується роль бібліотеки, як інформаційного центру, головним призначенням якого є культурно-просвітницьке та бібліотечно-інформаційне забезпечення населення міста.

У 2012 році діяльність **КО «Добропільська міська ЦБС»**, що є юридичною особою та відноситься до III групи по оплаті праці, була спрямована на підтримання позитивного іміджу, співпрацю з закладами культури та освіти, здійснення оперативного і комфортного обслуговування користувачів на високому рівні, забезпечення користувачів бібліотек інформацією щодо діяльності органів влади, здійснення просвітницької діяльності шляхом популяризації вітчизняної та світової культури і літератури, впровадження нових форм роботи та сучасних інформаційних технологій, постійне підвищення професійного рівня персоналу.

Протягом звітного періоду бібліотеки організовували роботу керуючись рішеннями ООН і ЮНЕСКО по проведенню міжнародних років (дат), рекомендаціями та розпорядженнями Міністерства культури і туризму України, Донецького обласного управління культури, відділу культури і туризму Добропільської міської ради. Робота велась згідно плану роботи на 2012 рік, відповідно до календаря знаменних та пам'ятних дат, державних, регіональних програм та власних програм розроблених бібліотеками по актуальним проблемам сучасності:

- Державна цільова національно-культурна програма створення єдиної інформаційно-бібліотечної системи «Бібліотека XXI»;
- Регіональна комплексна програма «Молодь. Сім'я. Діти» на 2008-2012 рр.;
- Програма інформатизації Донецької області на 2010-2012 рр.;
- Загальнодержавна соціальна програма «Здорова нація» на 2009-2013 рр.;
- Державна цільова програма підтримки та розвитку читання до 2015 р.;
- Обласна програма «Культура Донеччини» 2007-2012 рр.;
- Всесвітнє десятиліття дій «Вода для життя» 2005-2015 рр.;
- Десятиліття Грамотності ООН: освіти для всіх на 2003-2012 рр.;
- Десятиліття освіти в інтересах стійкого розвитку ООН на 2005-2014 рр.

Бібліотеки продовжили роботу у пріоритетних напрямках та розробили власні програми відповідно до напрямку:

- ❖ Б-ф№1 – центр формування екологічної культури молоді **«Формування екологічної культури молоді на 2011-2012 рр»**
- ❖ Б-ф№2 – центр патріотичне виховання користувачів **«Програма «ШАГ» Школа Активного Громадянина»**
- ❖ Б-ф№3 – центр сімейного читання **«Читаємо дітям, читаємо самі»**
- ❖ Б-ф№4 – центр українознавства **«Прийди до серця Україно»**
- ❖ Б-ф№5 – центр підтримки читання та позашкільного навчання **«До книги і читання – через дозвілля та спілкування»**
- ❖ ЦМБ – центр економіко-правової просвіти **«Економіко-правова освіта»** (робота в цьому напрямку децю зменшилася, але набагато збільшилася робота бібліотеки, як **інформаційно-дозвілєвого центру для дітей та молоді.**)

Населення міста Добропілля в цілому становить **63665** осіб, **13601** особа є **користувачами** Добропільської міської ЦБС, яка об'єднує **5 бібліотек** для дорослих і **1 бібліотеку-філію** для дітей. Відсоток охоплення публічними б-ми МКіТ України становить – **21,4**.

Для організації бібліотечного обслуговування окремих груп населення використовуємо нестационарні форми, зокрема **форма книгоношення** розповсюджена у всіх бібліотеках ЦБС.

Книгоношення діє на основі побажання читачів, людей-інвалідів та договорів про співпрацю (б-ф №1,4). Бібліотекарі обслуговують віддалені райони міст (б-ф №2,3), людей

з обмеженими можливостями вдома (ЦМБ, б-ф№5,1), Білицький будинок інваліда (бібліотека-ф №4).

Відповідно до штатного розкладу в бібліотеках системи **працюють 33 працівника, 21 з них бібліотекарі. 76,2% бібліотекарів мають вищу та базову вищу освіту** і є фахівцями бібліотечної справи. У відділах обслуговування працюють 29 працівників і мають повний робочий день.

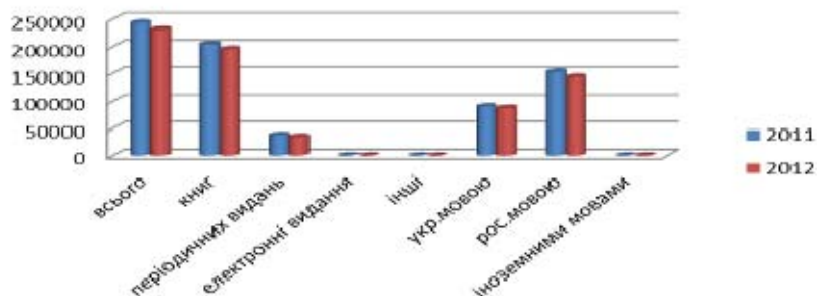
У 2012 завершено капітальний ремонт у бібліотеці-філії №1, на кінець звітнього року бібліотеки-філії №1, 4, 5 мають відмінний стан приміщень, ЦМБ та б-ф№2 – задовільний, б-ф№3 потребує ремонту і на сьогодні вона єдина в системі, що не опалюється. В системі 3 бібліотеки мають зручний доступ для інвалідів.

В Добропільській міській ЦБС комп'ютеризовано всі 6 бібліотек, 4 з яких (**ЦМБ, б-ф№1, 4, 5**) мають доступ до Інтернету та Інтернет-центри. На сьогодні технічна забезпеченість бібліотек має такий вигляд: комп'ютерів всього – **26**, мають доступ до Інтернет – **23**, з них **15** комп'ютерів для користувачів та **8** АРМ для бібліотекарів. Копіювально-множувальну техніку мають **5** бібліотек – **10** принтерів, **5** сканерів, **2** БФП. Мультимедійне обладнання, у вигляді проектору, відеокамери, фотоапарату та магнітофону, має лише ЦМБ, але воно є доступним для всіх бібліотек-філій.

Фонди бібліотек станом на кінець 2012 року у порівнянні з минулим роком мають такий вигляд:

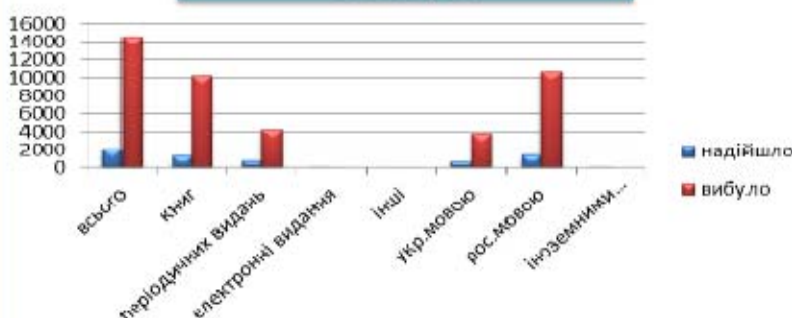
рік	всього	книг	періодичні х видань	електронні видання	інші	укр. мовою	рос. мовою	іноземним и мовами
2011	243162	204418	38522	207	15	90293	152867	2
2012	230765	195489	35052	209	15	87138	143624	3

Стан бібліотечного фонду на кінець звітнього періоду (порівняльна діаграма)

	всього	книг	періодичні х видань	електронні видання	інші	укр. мовою	рос. мовою	іноземним и мовами
надійшло	2100	1319	779	2	0	638	1431	1
вибуло	14497	10248	4249	0	0	3793	10704	0

Надходження та вибуття 2012 рік

Зменшення фондів бібліотек обумовлене вибуттям застарілої літератури та низьким надходженням нової

В цьому році до бібліотек надійшло **2100** примірників, з них **779** – періодичні видання на суму **17822** грн. передплата здійснювалась за рахунок міського бюджету у 2011 році. Книги надходили з різних джерел у кількості **1319** прим:

- ✓ від спонсорів **31** прим. на суму **332** грн.,
- ✓ в дар від користувачів **869** прим. – **3893** грн.,
- ✓ з обмінного фонду **212** прим. – **13489** грн.,
- ✓ за перемогу у конкурсі Дитяча бібліотека-філія №5 отримала **21** прим. – **1661** грн.,
- ✓ від програми «Біблоіміст» **48** прим. – **2500** грн.,
- ✓ та з інших джерел **138** прим. – **1268** грн.

Загальна сума надходжень становить – **22208** грн.

За звітний рік Добропільська міська ЦБС обслужила **13601** користувачів, з них **1189** є відвідувачами Інтернет-центрів. Загальна кількість відвідувань у 2012 році становить - **229165**, з них **158985** - відвідування веб-сайтів бібліотек, **7410** – відвідування масових заходів, **62770** – безпосередні відвідування бібліотек. Користувачам протягом року було **видано 248649** примірників документів. В середньому за рік один користувач звернувся до ресурсів бібліотеки **16,8 раз**, в бібліотеках на одного користувача приходить **17 одиниць фонду**(на 1 жителя міста – 3,6), **читаність** становить – **18,3** одиниць, **обертаність фонду** – **1,1**. За допомогою графіків можемо спостерігати популярність документів серед користувачів.

Протягом 2012 року бібліотеками Добропільської міської ЦБС обслуговано **79** абонентів інформації, з них **18** - колективних та **61** – індивідуальних, бібліотекарями виконано **7437** довідок, з них **44** складних.

В ЦМБ та б-ф№1 діють **2** ПДГ, та **2** Центри місцевого самоврядування. В бібліотеках працюють **10 клубів за інтересами**, проведено **378** масових заходів на території бібліотек та за їх межами в партнерстві з іншими організаціями. Протягом року бібліотеками укладено **16 договорів** про співпрацю. Спільна партнерська робота дає можливість урізноманітнити масові заходи, розширити їх географію та коло користувачів.

Добропільська міська ЦБС та партнери	
➤	Добропільська МШ№1 – ЦМБ, б-ф№1, б-ф№5;
➤	ЗОШ №7 – ЦМБ, б-ф№5
➤	ЗОШ№19 – б-ф№1
➤	ЗОШ№3 – б-ф№5
➤	ЦДЮТ – ЦМБ,
➤	ГО «ДМЦ «Добро» – ЦМБ
➤	Добропільська міська організація ветеранів – б-ф№1,
➤	Тер.центр соціальної допомоги – б-ф№5
➤	Білицький будинок-інтернат для людей похилого віку та інвалідів – б-ф№4
➤	Білицький парк культури та відпочинку – б-ф№4
➤	Білицька МШ№2 – б-ф№4,
➤	Білицька ЗОШ №10 – б-ф№4

Важливим стимулом розвитку діяльності бібліотек є різні щорічні конкурси, які не лише підвищують ерудицію бібліотекарів, розкривають їх організаторські здібності, але, головне, допомагають виявити їх творчий потенціал і професійний ріст.

В бібліотеках Добропільської міської ЦБС з нагоди Дня охорони праці в Україні з метою привернення уваги суспільства до існуючих проблем у сфері охорони праці, **проведено конкурс дитячого малюнка «Охорона праці очима дітей».**

Активну роботу з організації та проведення конкурсу провели бібліотечні працівники **бібліотек-філій №1, 2, 3, 4, ЦМБ** та залучили до творчої діяльності своїх користувачів.

Представлені конкурсні роботи дітей виконані за тематикою охорони праці та промислової безпеки. Діти найбільше звернули увагу на тему безпечного ведення робіт у вугільній промисловості, медичній сфері, будівництві, на транспорті

В центральній міській бібліотеці була зібрана виставкова експозиція найкращих за задумом робіт учасників.

Традиційний **регіональний конкурс читців «Пасхалія»**, що проходить в ДМЦХПП м.Красноармійську знов зібрав цього року дітей з найближчих регіонів.

Всі читачі з Добропілля гідно представляли своє місто, підібрали цікаві твори з тематики конкурсу, проявили артистизм і сценічну культуру. Солодкі призи і коштовні дарунки отримали всі конкурсанти від організаторів заходу. Хочеться виразити слова вдячності за організацію і підготовку дітей до конкурсу всім тим, хто сприяє духовному вихованню підростаючого покоління і відродженню православних традицій.

В міському конкурсі прийняли участь читачі бібліотек-філія №2 та 4. Кращі роботи учасників міського конкурсу направлені до участі у обласному конкурсі дитячої творчості «Мій рідний край»

Донецька обласна дитяча бібліотека ім.Кірова запросила на підсумковий захід «Тут Батьківщини моєї початок» переможців від ЦБС:

- Гордієнко Оксану Б-ф №2, поробка «**Черный уголь – подземная мессия...**»
- Саприкіна Віктора Б-фі №2 поробка «**У плит гранитных...**»
- Смирнова Максима Ба-ф №2, декор «**Лікарські рослини Донеччини**»
- Пищенко Максима Б-ф №4, малюнок «**Рідні простори**»
- Мартовицьку Ольгу Б-ф №2, малюнок «**Дишуть трави буйним цвітом...**»

Конкурс «БібліоКіноФест: Кадри вирішують все» оголошено з метою відзначити відео, які привертають увагу громад до бібліотек, рекламують бібліотечні послуги та змінюють сприйняття бібліотек у суспільстві

Завдання конкурсу – заохотити бібліотеки рекламувати ефективні та сучасні послуги, що надаються користувачам, для залучення більшої кількості відвідувачів та налагодження успішних партнерств шляхом створення та розповсюдження відеороликів.

Приємно, що в цій творчій роботі, брали участь всі бібліотеки ЦБС. Були підготовлені відео-ролики

- ✚ «Поскорей к нам иди и друзей приводи» (бібліотека-ф №2 підг.Демчук Л.М. зав. бібліотеки-філії №2, Корінецька Н. працівник б-ф №2);
- ✚ «Коврижка» (Центральна міська бібліотека, Бучковська Л.В. бібліограф ЦБС та Сафонова Г.В. бібліотекар ЦМБ);
- ✚ «Стань відмінником!» (б-Ф №5, Шуман О.В. бібліотекар б-ф№5);

- ✚ «Добрий день Вам, любі друзі!» (б-ф №3, підг. Яскель І.В. зав. бібліотеки);
- ✚ «Есть по соседству бібліотека!» (бібліотека-ф №1 підг. бібліотекар Гловяк Л.А. , бібліограф ЦБС Бучковська Л.В.);
- ✚ «Веселые мелодии наших будней» (бібліотека-ф №4, підг. Крансольська Т.В. зав. бібліотеки).

Під час підготовки та презентацій свого відео на одній з професійних зустрічей, бібліотечні працівники кожної структурної одиниці ЦБС набули практичних навиків по створенню відео, получили відгуки від своїх колег, з радістю відчували своє професійне зростання в оволодінні новими технологіями.

Найкращими роботами, що відповідали умовам конкурсу, стали відео від бібліотек-філій № 4, 5 та Центральної міської бібліотеки.

Міський (обласний) конкурс бібліотек «Соціальний портрет бібліотеки, що обслуговує дітей» Бібліотекарі обрали різні форми подання матеріалу. Бібліотека-філія №1 представила звіт-інформацію про роботу з дітьми (підготувала Гончарова Л.А. зав. бібліотекою), бібліотека-філія №2 надала фото-звіт (підг. Демчук Л.М. зав. бібліотеки), роботу з дітьми визначила і бібліотека-філія №3 (підг. Яскель І.В. зав. бібліотекою), інформація-презентація розкрила діяльність з дітьми бібліотеки-філії №4 (підг. Краснопольська Т.В.), досвід сучасної дитячої бібліотеки презентувала бібліотека-ф№5 (підг. Рябовол О.І. зав. бібліотекою)

Оргкомітет визнав роботи бібліотеки-філії №4 та дитячої бібліотеки-філії № 5 найкращими і представив їх до участі у обласному конкурсі. Професійність наших колег Рябовол О.І та Краснопольської Т.В. оцінили в обласному конкурсі за результатами:

- ✚ дитяча бібліотека-філія №5 нагороджена грамотою та добіркою книг на суму 1700 грн. за перемогу у обласному конкурсі (одразу і виставку нових надходжень влаштували «Знайомтесь! Нова книга!»)
- ✚ бібліотека-філія № 4 заохочена дипломом за участь у обласному конкурсі.

Міський (Обласний) конкурс «Краща бібліотека року-2012» був проведений з метою : надання нового імпульсу розвитку форм *позастаціонарного бібліотечного обслуговування*., стимулювання інноваційної діяльності бібліотек щодо впровадження нових видів послуг, що забезпечують доступ віддалених користувачів до інформації.

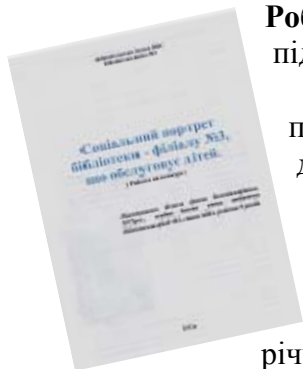
Роботи на конкурс підготували б-ф №1, 2, 3, 4. Кожна бібліотека намагалася підкреслити свою різноплановість, індивідуальність, необхідність.

Підсумовуючи результати конкурсу, члени оргкомітету дійшли думки, що позастаціонарні бібліотечні форми обслуговування бібліотек, як складової частини діяльності бібліотек по наданню послуг населенню, заслуговують окремої уваги та удосконалення. Та і взагалі необхідно переосмислити значення бібліотекаря в організації такої форми роботи.

Конкурс на кращу розробку та застосування бібліотечного сценарію

для проведення масових заходів до святкування 80-річчя Донецької області проводився серед бібліотечних працівників Добропільської ЦБС, в рамках бібліотечних планів та програм з краєзнавства. *Мета конкурсу* –пробудження творчого азарту і натхнення, удосконалення творчої майстерності бібліотекаря, збагачення методичної скарбниці бібліотек, збереження та популяризація краєзнавчих матеріалів бібліотек. *Завданням Конкурсу стала* розробка бібліотечного сценарію масового заходу для користувачів будь-якої вікової категорії, який повинен відповідати критеріям конкурсу.

Цей конкурс охопив всі бібліотеки. Та і бачення теми кожен з учасників визначив по-своєму. Тема рідного міста Добропілля звучала в заходах:

- дитяча-бібліотека-філія №5 творчий портрет-презентація м. Добропілля «Добропілля в сузір'ї Донбасу» (складач: бібліотекар Дяченко О.К., зав. бібліотеки Рябовол О.І.)
- бібліотека-філія №4 вечір поезії «**Души высокая свобода**», вечір-зустріч з ветеранами Великої Вітчизняної війни «**Неопалима купина людської пам'яті**» (складач: Алтанець В. І. бібліотекар б-ф №4).

Рідні місця Донеччини оспівували та відкривали для відвідувачів з метою привернення любові до історії, культури та природи рідного краю:

- бібліотека-філія №1 краєзнавчий урок-презентація «**Сім чудес Донбасу**» (підг. Гончарова Л.А. зав. бібліотеки та Бучковська Л.В. бібліограф ЦБС)
- бібліотека-філія №2 галерея портретів «**Донбаський характер**» (підг. Демчук Л.М. зав. бібліотеки),
- бібліотека-філія №3 літературна подорож «**Пам'ятні місця Донецької області**» (підг. Яскель І.В. зав. бібліотеки),
- Центральна міська бібліотека краєзнавча година «**Донеччині -80**» (підг. Сафонова Г.В. бібліотекар ЦМБ).

За змістовне наповнення сценарію, використання цікавого краєзнавчого матеріалу та мультимедійних засобів робота завідувачої бібліотеки-філії №2 Демчук Л.М. була оцінена оргкомітетом як найкраща.

За результатами конкурсу Методико-бібліографічним відділом була підготовлена збірка сценаріїв бібліотек ЦБС.

«Бібліоміст» оголосив **марафон "БібліоКоровайФест"** для підтримки бібліотеки як центру, що згуртовує громаду, поглиблення знань про культурну спадщину різних регіонів України та налагодження онлайн-спілкування між представниками бібліотечної спільноти Дитяча бібліотека-філія №5 надала свій рецепт Гірницького короваю з Доброго поля на сторінці.

«Дорогих та почесних гостей зустрічають на Добропільщині таким короваєм. І це символічно, бо добропільський край славиться своїми родючими землями, на яких зрощують пшеницю та сояшник, а темні прошарки начинки короваю символізують залежи кам'яного вугілля, яке видобувають у нашому містечку понад 200 років.

Смакуйте самі, частуйте гостей та згадуйте нас добрим словом!», - такими словами бібліотекарі супроводжували рецепт короваю.

Міський Огляд-конкурс з охорони праці. Мета проведення огляду - поліпшення стану охорони праці, підвищення зацікавленості роботодавців у забезпеченні безпеки праці та функціонуванні системи управління охороною праці на підприємствах міста.

Об'єктами огляду з охорони праці є всі підприємства міста.

Підсумкова інформація щодо впровадження системи управління охороною праці в Добропільській міській Централізованій бібліотечній системі (ЦБС) протягом 2012р. була підготовлена за результатами оглядів бібліотек-філій.

Підсумки міської оглядової комісії з конкурсу: Добропільська міська ЦБС нагороджена грамотою за перемогу серед закладів культури міста.

Успіхом року вважаємо і участь та **перемогу завідувачої дитячої бібліотеки-філії №5 Рябовол О.І. у 3-му Всеукраїнському конкурсі літературних творів** бібліотечних працівників заснованого Українською бібліотечною асоціацією. На конкурс приймалися літературні твори у жанрі статей, есе, нарисів, поезій, що відображають авторське сприйняття діяльності бібліотеки, її ролі у соціально-культурному житті громади, сучасне бачення професії бібліотекаря. Робота нашої колеги «І все таки люблю...» це нарис, роздум про свою роботу.

З 21 по 23 листопада у м. Києві відбулася чергова конференція Української бібліотечної асоціації, куди було запрошено і Рябовол О. І., у якості переможця літературного конкурсу.

Участь бібліотечних працівників в конкурсах надала можливості в черговий раз привести в рух нереалізовані професійно-особові можливості бібліотекарів, виявити талановитих співробітників і стимулювати їх подальшу творчу діяльність.

РОБОТА КЛУБІВ

Цього року значний результат роботи отримала Центральна міська бібліотека **об'єднавши молодих читачів в клуб за інтересами «Англійський фільм – клуб»** з метою удосконалення своїх знань з англійської мови, молодь міста кожної неділі зустрічається в бібліотеці. Ця унікальна можливість випала завдяки співпраці колективу бібліотеки з громадською організацією «Добропільський центр молоді «Добро» на чолі з Орос Володимиром. В результаті виграного ним проекту від Корпусу миру США в Україні, в Добропілля приїхав молодий волонтер з Америки Вільям Рей, який є керівником клубу. Перегляд різних фільмів, мультфільмів, роликів, музичних кліпів та іншого відео на англійській мові і наступне обговорення побаченого на англійській мові дає можливість навчатися та вдосконалювати свої знання.

На заняттях можна не тільки практикуватися в спілкуванні англійською мовою, але й знайти нових друзів і просто поспілкуватися з цікавими людьми.

Розмовляючи на англійській мові в фільм - клубі, можна швидко подолати мовний бар'єр. Розмовний клуб також дозволить дізнатися багато нового і цікавого і помітно розвинути навички англійської розмовної мови.

У неділю 28 жовтня в Центральній міській бібліотеці відбулося незвичне засідання англійського клубу. Так як в клубі є американець Вільям, то він хотів привнести в російсько-українське різноманіття свят, свято дуже улюблене всіма американцями - Хеллоуїн. Всі члени клубу із захватом відгукнулися на витівку Вільяма відзначити в клубі це свято. Вільям підготував презентацію про те як в Америці люди відзначають це свято. Як

готуються, як прикрашають свої будинки. Вільям також поділився своїми історіями як він з друзями відзначали це свято в Америці.

Після презентації, як і прийнято в цей день, члени нашого клубу подивилися ужастик «Привиди з Коннектикуту» - фільм дуже страшний, але найстрашніше в ньому те, що він заснований на реальних подіях. Після за чашкою гарячого чаю вже заспокоївшись, всі із задоволенням розповідали один одному свої страшні історії з життя.

Довго ще не змовкали в бібліотеці веселощі та сміх, а іноді зойки дівчат, яких лякали хлопчики. Ну а що? Адже це Хеллоуїн

Досить тривалий час при Центральній міській бібліотеці працює *поетичний клуб «Крила надії»*. Протягом року відбулися чергові засідання присвячені:

- ✚ святкуванню 80 – річчя члена клубу поета шахтаря **Коцова Анатолія Дмитровича**
- ✚ 80-річному ювілею **Веніаміна Федоровича Чумікова**
- ✚ *презентації* збірки віршів «Мелодия мая» поета **Леоніда Мойсейовича Зільбера. презентації** поетичної збірки Наталі Зіненко «Проліски Юності».
- ✚ *презентації двотомника «Многоцветье имен»* (міжнародного літературного альманаху) в якому опубліковані вірші нашого земляка Сергія Николи.

Але самою значущою подією, яка була в цьому році у клубі «Крила надії» був ювілей 10 років.. Урочисте свято присвячене 10-ти річному ювілею клубу «Крила надії» стало яскравим завершенням тижня дитячої та юнацької книги.

23 березня у актовому залі музичної школи №1 бібліотекарі зібрали усіх любителів поезії. Поважними гостями свята стали: заступник міського голови Маслюков М.С., начальник відділу культури Білоус Л.М., почесні члени клубу, майстри поетичного слова. В

залі
зібралися
юні жителі

міста, учні загальноосвітніх шкіл. До уваги присутніх у холі було представлено *виставку* творів Добропільських авторів «На крилах поезії», яка привертала не аби яку увагу усіх присутніх.

Останні приготування і свято розпочалося. Ведучі познайомили гостей свята з історією зародження поетичного руху на Добропільщині ще в далекі 70-ти рр.. Розповіли про досягнення поетів під час творчих об'єднань при газеті «Шлях перемоги» та про створення клубу добропільських поетів «Крила надії» при Центральній міській бібліотеці.

Присвятили хвилину пам'яті тим, кого немає серед живих. Відео-презентація «В пам'яті лица...», ще раз нагадала імена славних добропільців, шахтарів, будівників, учителів та ветеранів, які прославили місто не тільки трудовими подвигами, а й своєю творчістю. Пам'ять про цих людей назавжди залишиться у наших серця та їх віршах. Це довели учасники театральної студії ЗОШ гімназії, вони з натхненням прочитали зі сцени вірші Т.Добровольської, Л.Зільбера, В.Блохіна та ін..

Учні та гості свята мали честь особисто познайомитися з поетами великого Добропілля. Кожен з присутніх авторів дарував свою творчість – вірші, пісні, та привітання.

ЦМБ активно залучає до роботи клубу «Ерудит» самих розумних при Центрі дитячої та юнацької творчості. Бібліотекарі шукають для ігор цікаві питання, приймають

участь у розробці концепції і програм роботи клубу, працівники бібліотеки – постійні члени журі конкурсів та ігор. Протягом двох років до роботи клубу залучилась і дитяча бібліотека-філія №5, що ведуть роботу клубу з молодшими школярами.

Традиційно з вересня розпочався новий сезон інтелектуальних ігор в клубі самих розумних "Ерудит".

Промайнуло літо непомітно і знову команди молодшої шкільної групи зустрілися біля "Чарівної скриньки", щоб позмагатися за звання самого розумного. Склад багатьох команд змінився, стало більше хлопчаків. Кожна команда мала свій особливий знак, а деякі прийшли у формі. Особливо виділялися учні школи-інтернату, вони і стали переможцями цієї гри.

http://lib-kinder.ucoz.ru/_pu/0/66989053.jpg.

Сама гра дещо змінилася. З цього навчального року *поширено використовуються відео-питання, відео-кросворди, ребуси*. Гра була присвячена темі "Природа навколо нас". Цікавими стали питання про мультяшних героїв звірів, лікарські рослини відгадали майже всі команди. Чебрець команда ЗОШ №3 назвала чирибчиками, а рибку- клоуна перейменували в "немо". Всі і дорослі, і малеча отримали масу задоволення та позитиву. І це один аспект - діяльність клубів та об'єднань за інтересами сприяє підвищенню престижу книгозбірень серед населення, укріплює зв'язки з громадськими організаціями, закладами культури та освіти.

В бібліотеці-філії №4 продовжує діяти клуб «Калина», напрямком якого є українознавство та духовне відродження нації, давні і сучасні вірування, обереги та історія державної символіки. Цікавими заходами року стали: «Калина під моїм вікном»(година спілкування), «Яка чудова українська мова» (мовний вернісаж), «Літературними стежками Т. Г.Шевченка» (поетичні струмочки), «Пасхальний дзвін» (свято), «Місцями козацької звитяги), «Квітни мово солов'їна» (мовний ранок), «Святий Миколай іде» (свято).

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ та РОБОТА ЗА ПРОГРАМАМИ

Одним із завдань конкурсу міні-проектів від Донецької обласної ради цього року було: поліпшення стану матеріально-технічної бази бюджетних установ соціально-культурної сфери: ремонт, облаштування і оснащення об'єктів соціально-культурного призначення (шкіл, лікарень, бібліотек, палаців культури, клубів, музеїв, спеціалізованих студій).

Враховуючи ці напрямки 2 бібліотеки Добропільської ЦБС підготували міні-проекти

Бібліотека-ф №1 «Сучасна бібліотека» (підготувала зав. бібліотекою Гончарова Л.А.)

Мета проекту: Створення незвичайного вигляду бібліотеки, сучасного дизайну і залучення населення до відвідування бібліотеки
Завдання проекту: В рамках даного міні-проекту планується виготовити та придбати стелаж-вітрину, стелаж-стінку, а також вирішити проблему оновлення дизайну бібліотеки з урахуванням сучасних тенденцій в організації бібліотечного простору.

Центральна міська бібліотека «Библиотека – провідник в страну здоровья» (підготувала бібліограф ЦБС Бучковська Л.В.)

Мета: За допомогою бібліотечних засобів та мультимедійних технологій: викликати у дітей прагнення до занять спортом та здорового способу життя; Викликати зацікавленість спортивним життям країни; Навчити бережливому відношенню до свого здоров'я; Прищепити думку про цінність людського життя .

Завдання: залучити дітей до постійних регулярних відвідин сучасної бібліотеки, допомогти дітям визначити способи та можливості досягнення гармонійного фізичного розвитку, встановити партнерські стосунки з відділом фізкультури та спорту Добропільської м/ради

Пріоритетним напрямом конкурсу в 2012 році визначено розвиток фізичної культури і спорту. Саме тому обласним оргкомітетом прийнято рішення встановити 80 комплексних відкритих спортивних майданчиків в рік святкування 80-ліття Донецької області.

Проекти наших бібліотек поки залишаються в очікуванні подальших грантів.

Бібліотеки ЦБС працюють за бібліотечними власними програмами, спрямованими на підвищення читання серед мешканців міста. Завдяки програмам активізується спільна робота бібліотек та інших організацій та закладів міста, ЗМІ. В рамках програм проводяться літературні свята, акції, діти залучаються до активного читання в літній період, забезпечується доступність сучасних послуг для людей похилого віку та людей-інвалідів.

Дитяча бібліотека-ф №5 працювала за програмами «До книги і читання – через дозвілля та спілкування», «Я – громадянин України», «Читання для всіх і кожного» - (підтримка сімейного читання).

«Літо. Сонце. Сто фантазій» - (традиційні літні читання, залучення до читання літніх дитячих таборів, створених при школах) Протягом червня практично два рази на тиждень до бібліотеки-ф №5 приходили дітлахи з літнього табору УВК №4. Перша зустріч носила ознайомчий характер: з бібліотекою, працівниками, можливостями сучасної бібліотеки. Розповіли присутнім про бібліотеки світу, про книги - великі і малі, провели урок правильного відношення до книги.

Практично у всіх дома є комп'ютери, тому зав'язався жвавий діалог, коли мова зайшла про сучасні бібліотеки. Діти знають практично все про соціальні мережі, сайти, браузері. Корисною стала розповідь про правила користування Інтернетом. Дуже добре

було б, якби до дітей приєдналися їх батьки. Бо лунала думка про те, що діти безконтрольно "бродять" в соціальних мережах.

Бібліотекарі розповіли про сайт бібліотеки, про роботу працівників і активних читачів. Після зустрічі, діти пообіцяли, що стануть постійними відвідувачами сайту бібліотеки, багато дітей висловили думку про те, що у бібліотеці цікаво та весело.

«Країна казкова, країна книжкова». 14 червня в гості до бібліотеки завітав табір зі школи -інтернату. Що читають

найменші дітки? Звичайно казки, от і вирішили цього разу в повній мірі зануритися у чудову книжково-казкову країну - бібліотеку!

Малюки згадували найулюбленіші казки, поділилися своїми дитячими враженнями. Дуже приємно було, що діти читають, знають багато казок - це довела проведена казкова-вікторина. Звичайно не обійшлося без розмови про комп'ютери, і про сайт бібліотеки. Малятам дуже подобаються мультфільми - це ті ж самі казки. За гарну поведінку в бібліотеці, уважність і вихованість, діти отримали в нагороду мультфільм "Вовка в тридесятому царстві". Досвід показує, що старі мультфільми майже ніхто з дітей

не дивиться, а хто ж як не бібліотекарі, відкриють їм чудовий світ радянських мультфільмів, які вчать тільки найкращому.

Перший раз в бібліотеці. Перший раз завжди найвідповідальніший. Яке враження складеться у відвідувачів після першого разу в бібліотеці, таке й залишиться з ними назавжди. І навіть вже дорослими вони будуть згадувати, про те, що розповіли їм першого разу бібліотекарі.

Першокласники зі школи-інтернату з широко розкритими очима слухали бібліотекарів про те, як потрібно поводити себе в бібліотеці, які відділи є в бібліотеці і чим вони відрізняються. Малята намагалися запам'ятовувати нові для них поняття, зрозуміти що ж таке формуляр читача.

А наступного дня маленькі читачі приходили вже з мамами, татусями та бабусями для того щоб познайомитися з "книжковим царством" вже індивідуально.

Інтелектуальний медіа-круїз "В пошуках скарбів». Дитяча мрія звала і зве багато любителів пригод в забуті куточки Карибського моря, де вони наполегливо роками шукають клади. Шукати скарб разом з бібліотекарями зібралися 22 березня юнги УВК № 3. Звичайно, перш ніж відправитися в захоплюючу пригоду, діти готувалися - читали книгу Роберта Люїса Стивенсона "Острів скарбів". Книга уперше була опублікована в 1883 році, і після її видання, автор швидко прославився на весь світ, а роман "Острів скарбів" досі залишається бестселером.

Бібліотека-філія №4 продовжує роботу за програмами «Життя, яке бажає жити» - спрямована на обслуговування людей-інвалідів; «Прийди до серця України» - популяризація знань з українознавства; «Читаємо разом з дошкочками» - в рамках Державної цільової програми підтримки та розвитку читання до 2015 року.

В бібліотеці-філії №3 працювали за програмами «Влітку ніколи сумувати, будемо книги ми читати» та «Читаємо дітям, читаємо самі» мета яких – формувати цінності книги та читання користувачів.

Бібліотека-філія №2 в напрямку патріотичного виховання керується програмою «ШАГ (Школа активного громадянина)».

Бібліотека-філія №1 проводить роботу з формування у юнацтва турботливого становлення до екології, тваринного і рослинного світу за програмою «Формування екологічної культури молоді на 2011-2012 р.р.»

В ЦМБ виконувались програми: «Сходження духовності», «Світанок», «Сім'я, школа, бібліотека», «Економіко-правова освіта».

ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМКИ РОБОТИ З ЧИТАЧАМИ

2012 — Рік спорту та здорового способу життя

2012 рік для нашої країни знаменний – це рік Великого футболу, Чемпіонат Європи по футболу. Всіх жителів України це грандіозна подія об'єднала з уболівальниками всього світу. Бібліотеки ЦБС підтримали цю визначну подію та провели:

Бібліотека-ф№1: рекламно-інформаційна бесіда «Європа - наш спільний дім». Матеріал дозволив користувачам познайомитись з історією походження свята,

європейськими цінностями, з матеріалами Євро-2012, а також заочно здійснити подорож до Італії, Іспанії, Німеччини, Франції, Великої Британії.

Бібліотека-ф №2: перегляд періодичних видань «ЄВРО- 2012», гра-вікторина «Футбол-король ігор», брейн-ринг «Спорт – рятівна сила світу», розважально-пізнавальна година «Футбол об'єднує усіх».

Бібліотека-ф №3: «Донбас - спортивний» - огляд періодичних видань;

Бібліотека-ф №4: книжкова виставка-міркування «О, спорт, ти цілий світ», тематична полицька «Євро-2012», інформаційна хвилинка «Назустріч Євро-2012».

Бібліотека-філія №5 підготувала бібліо-футбол – нову форму роботи, коли м'яч передається з одної форми інформації до іншої. Звучить свисток і відвідувачі слухають інформацію про Євро-2012, пас м'ячем – і ми біля книжкової виставки «Футбол – найпопулярніша гра світу», нова передача м'яча – і бібліотекар проводить вікторину про спорт, знову пас – і присутні слухають бесіду –огляд літератури – «О, спорт, ти мир!»...

19 червня в читальному залі Центральної міської бібліотеки пройшов урок здоров'я «Обери щасливе майбутнє», присвячений здоровому способу життя, для дітей літнього табору відпочинку НВК «Вербиченька».

Бібліотекар відділу обслуговування розповіла дітям про шкоду від наркотиків, про важливість уважного ставлення до власного здоров'я, про необхідність і користь спорту для життя кожної людини, про велику спортивну подію в житті України – Євро-2012.

Діти жваво вирішували ребуси, відгадували загадки, відповідали на питання **слайдової відео-вікторини**. Але більш за все бібліотекарів здивувало і потішило те, що такі маленькі діти так багато знають про чемпіонат з футболу Євро-2012! На всі запитання щодо Євро діти дали правильні та цікаві відповіді!

В нагороду за активну участь у вікторині бібліотекарі показали дітям ретро - мультфільми «Футбольные звёзды», «Матч-реванш» та «Метеор на ринге».

Конкурс фото «Євро 2012: Зіграємо в футбол в бібліотеці!»

Метою конкурсу "Євро 2012: Зіграємо в футбол у бібліотеці?" є підтримка бібліотек, які використовують цю спортивну подію для рекламування своїх послуг, охоплення ширшої аудиторії та залучення нових користувачів. Щоб взяти участь у конкурсї,

треба бути зареєстрованим на Facebook(<http://www.facebook.com>) і бути учасником спільноти Бібліоміст <http://www.facebook.com/bibliomist>.
Учасник може публікувати необмежену кількість фотографій, які відповідають темі конкурсу.

Центральна міська бібліотека в рамках заходів до «Євро 2012» провела з дітьми конкурси, вікторини, пов'язані з темою футболу, а фото заходів опублікували на сторінці Facebook для участі у конкурсі (підготували: (Хоружий Т.М. бібліотекар ЦМБ, Копатько В.Є)

Здоров'я — обов'язкова умова життя кожної людини. Тільки здорова людина, життєрадісна, сповнена енергії, здатна в повній мірі надавати необхідну допомогу людям.

В бібліотеці-філії №1 для дітей відбувся захід до Дня боротьби із захворюванням на туберкульоз **“Туберкульоз: лідерство, в якому ніхто не радий”** за участю лікаря-педіатра Добропільської ЦРЛ Москот Н.М. Для учасників заходу працівниками бібліотеки було проведено *Інтернет-мандрівку* **«Туберкульоз – наш спільний ворог, ми подолаємо його!»**. Б-ф№3 - *виставка - застереження* **«Обережно! Туберкульоз»**; в ЦМБ за *круглим столом* відбулася зустріч керівників соціальних організацій з метою вирішення питань щодо активних суспільних дій проти розповсюдження туберкульозу серед населення міста, для користувачів підготовлено *інформаційний стенд* **«Дізнайся більше про хворобу»**.

До Всесвітнього дня здоров'я для підлітків пройшла *година професійних порад* **“Правда і міфи про користь алкоголю”** (б-ф№1), *година спілкування* **«Алкоголю, курінню та наркоманії – Ні»**, *судове засідання* **«Тютюн і Мадона»** (б-ф№4),

До Всесвітнього дня боротьби з тютюнопалінням *книжкова виставка-порада* **«Кожному - своє! Тютюну - забуття, а вам – здоров'я, краса і радість буття»** (б-ф№1), *бесіда для підлітків та молоді* **«Шкідливі звички: міраж і дійсність»** (б-ф№3),

До Міжнародного дня боротьби із зловживання наркотиків: *виставка-перегляд* **“Наркотики – реальність, або міф ілюзій”** (б-ф№1) *виставка роздум* **«Наркоманія – дорога в пір'ю»** (б-ф№3),

Кожну третю неділю травня відзначається Всесвітній день пам'яті людей, померлих від СНІДу, з цієї нагоди були проведені заходи: *конференція* **“Знати. Пам'ятати. Жити”** (ЦМБ), *бібліотечний калейдоскоп* з учнями 10 кл. **«СНІД – загроза людству»** (б-ф№2).

23-24 листопада 2012 р. в Центральній міській бібліотеці м. Добропілля відбувся дводенний *тренінг* з профілактики ВІЛ/СНІДу, на який були запрошені медичні та соціальні працівники Добропільського району (23.11.12), та волонтери - молодь віком від 18 років та представники бізнесу (24.11.12).

Тренінг був організований Громадською організацією «Добропільський центр молоді «ДОБРО» спільно з Корпусом Миру США в Україні та відділом у справах сім'ї та молоді Добропільської міської ради.

Тренер Корпусу Миру США в Україні **Радислав Петрів** - лікар сімейної практики та медицини, соціальний дослідник, організатор «Школи лідерів» в Івано-Франківську, тренер МБФ «Міжнародний альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» - займається проблемою профілактики ВІЛ/СНІДу з 1986 року. Радислав Петрів — лікар, котрий першим із українських медпрацівників прочитав першу замітку про СНІД у 1985 році в одному із російських видань і першим почав читати лекції з профілактики ВІЛ/СНІД в Україні та стежити за дослідженнями хвороби.

Учасники першого дня тренінгу, серед яких були бібліотекарі ЦМБ, медичні та соціальні працівники, отримали важливу інформацію, яка може кожному стати в нагоді, а комусь навіть врятувати життя..

Другий день тренінгу, на який прийшла активна молодь нашого міста, теж пройшов в довірливій атмосфері, яку майстерно створив Радислав Петрів. Молодь завжди недооцінює небезпеку і любить ризикувати, тому Радислав переконливо і розуміло розповідав молодим людям про ВІЛ/СНІД. В подальшому молодими активістами нашого міста планується створити робочу групу для організації інформаційної кампанії щодо профілактики ВІЛ/СНІДу у місті Добропілля.

Також в читальному залі бібліотеки нашим гостям бібліотекар **Хоружий Т.М.** провела **огляд виставки «Збережи себе для майбутнього!»** присвяченій темі боротьби та профілактики ВІЛ/СНІДу.

Особливу увагу бібліотекар звернула на моральні і духовні принципи людського життя. Тільки правильне виховання і навчання збереже сьогодення і майбутнє покоління від таких хвороб як СНІД, туберкульоз та багатьох інших. Ця ж виставка була презентована усім нашим користувачам у грудні, коли відзначається День боротьби з ВІЛ / СНІДом.

Жоден захід по темі СНІДу зараз не обходиться без "червоної стрічки" - шматочка шовкової стрічки, складеної особливим чином. Червона стрічка - міжнародний символ боротьби зі СНІДом. Всі учасники тренінгу в знак солідарності з ВІЛ-позитивними людьми прикріпили до одягу червоні стрічки.

В бібліотеці-філії №2 рамках напрямку популяризації здорового способу життя, відбулася **гра-подорож «Подорож у країну Здоров'я»**. Правила дорожнього руху — це залог здорового та повноцінного життя, для учнів 2-х — 3-х класів провели **виховну годину «Ми — пішоходи»**.

Бібліотека-філія №4 разом з учнями інтегрованого класу (класний керівник ГапонВ.Д.) провели **тематичний урок «Азбука дорожнього руху»**.

Рік культури

До Всеукраїнського день працівників культури та аматорів народного мистецтва в бібліотеці була зроблена **виставка — привітання «Культура — простір, де проходить людське життя»**. А до Всесвітнього дня книги і авторського права пройшла **акція «Подарунок — книга»**. Акція привернула неабияку увагу. До акції «Подарунок — книга» жителі м. Добропілля підключаються вже цілими сім'ями. Книги зі своєї домашньої бібліотеки подарувала родина Станіслава і Світлани Ладченко. На абонементі Центральної міської бібліотеки подаровані книги зайняли місце на **виставці**

«Ці книги - подарунок читачів!» Це цілі зібрання творів класиків світової літератури: Герберта Уеллса, Джона Голсуорсі, А.І. Купріна, Максима Горького, Миколи Лескова, А.П. Чехова, а також твори інших письменників.

Відродження й розвиток національної культури одна з головних задач української держави і в її розв'язанні неабияка роль належить бібліотекам. У бібліотеці-філії №4 була проведена *година спілкування «Калина під моїм вікном»* для учнів групи подовженого дня ЗОШ №10. У процесі спілкування діти розповідали про цілющі властивості калини, про значення цього диво-куща для оселі, де соловейко може звити собі гніздечко і співати пісню про незнищенність славного українського роду. Тож бережіть калину і пам'ятайте, що калина – це символ життя і у злих, недобрих людей вона не росте.

В бібліотеці-філії №1 протягом року діяли: *цикл книжкових виставок «Краса українського розпису»*, на яких представлені книги та журнали присвячені декоративно-прикладному мистецтву, *книжкова виставка «Мистецтво - дивний світ»*, на якій розміщено книги, в яких є справжні скарби – книжкові ілюстрації.

Робота бібліотеки у напрямку патріотичного виховання молоді залишається актуальною протягом багатьох років. Бібліотеки, як накопичувачі історичної пам'яті, виступають провідниками між поколіннями, передаючи знання і традиції за допомогою заходів. Традиційними в цьому напрямку стали вечори пам'яті, уроки мужності, інформаційні години, виставки та тематичні полиці та ін..

На передодні дня Соборності України в ЦМБ до уваги користувачів була представлена *тематична полиця «Велика злука»*, бібліотечні працівники бібліотеки-філії №1 підготували і провели *усний журнал «Історичне єднання українського народу»*.

У бібліотеці-філії №4 для школярів був проведений *урок-екскурсія «Співаємо славу тій події і тепер»*. Для старшокласників бібліотекарі провели *бібліографічну інформіну «Співаємо славу тій події і тепер»*, в читальному залі бібліотекарі оформили книжкову *виставку-експозицію «Моя Україно!»*.

До Дня Конституції та Незалежності України в бібліотеці-філії №1 були організовані постійно діюча книжкова *виставка-інформація "Доторкнись до джерел славної історії"* та проведена *година інформації "В історії нашої держави закладились й блакитні стяги й золоті"*. На цьому заході діти дізналися про державні та національні символи України, значення кольорів нашого прапора і взяли участь у *вікторині "Наші святині"*.

Ознайомитися з особливостями української національної символіки та її еволюцією мали змогу також учні 7-го класу загальноосвітньої школи №5 під час проведення *години історичної пам'яті "Провісник нашої волі"* до 20-річчя затвердження малого державного Герба України – Тризуба та державного Гімну України.

Напередодні святкування дня народження нашої країни у бібліотеці-філії №4 працівники провели *урок державності «Символи України»*, до якого була змістовно оформлена *книжкова виставка – експозиція «Незалежній Україні - слава нині і вівік»*.

До Дня конституції та до Дня незалежності України було зроблено **книжно-журнальні викладки** «Україна наш спільний дім» та «Україна! Рідний край! Поле, річка, синій гай. Любо стежною і Тут живемо я і ти!», **тематична полиця** «Символ державності» була присвячена 20-ій річниці затвердження державного гімну України.

В лютому в бібліотеці-філії №4 пройшов **тематичний урок** «Пам'ятаймо, Афган». Затамувавши подих учні слухали бібліотекаря Алтанець В.І., яка розповіла про героїзм наших воїнів, про загиблих земляків – біли чан. Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять тих, хто віддав своє життя в цій війні. Запалили свічку пам'яті. Бібліотекар Петрова Т. О. розповіла про випускника цієї школи Швецова Володимира, який загинув в афганській війні. Представила фотоальбом його шкільного життя та з подій тієї війни. Бібліотекарі оформили **тематичний перегляд літератури: "Відлуння чужої війни"**. З великим захопленням діти гортали фотоальбом.

До Дня Вшанування загиблих у Афганістані в бібліотеці-філії №3 була оформлена **тематична полиця** «Навіки в пам'яті людській», в читальному залі ЦМБ діяла **тематична полиця** «Пагони мужнім до лиця».

2012-2013 роки 80-ті роковини голодомору в Україні.

24 листопада вся наша країна вшановувала пам'ять жертв голодомору 1932-1933 років. Наші бібліотеки також не лишилась осторонь. Україні в читальному залі бібліотеки було оформлено книжкову-ілюстративну виставку «Голодомор... **Вогонь вічного спомину**», на якій були висвітлені історичні факти, документи, матеріали про жертви голодомору та політичних репресій. Також працівники бібліотеки долучились до загальноукраїнської акції «Засвіти свічку».

Бібліотека-філія №2 представила **презентацію** «Свіча пам'яті» - пам'ятники та пам'ятні місця жертвам голодомору, працівники бібліотеки оформили **виставку-перегляд** «Народний біль», в читальній залі оформили книжкову **виставку-реквієм** «Жнива скорботи». «Наша пам'ять – велика долина, де невидимі храми стоять» - година пам'яті, тематична полиця у бібліотеці-філії №3.

День пам'яті жертв голодомору наша ЦМБ відзначили **виставкою – спомином** «Засвіти свічку в своєму серці» ще раз згадавши про страшні жахіття 1932 – 33 рр..

Цілями цього напрямку в минулому році були розвиток у підростаючого покоління громадянськості й патріотизму як духовно-моральних цінностей. Кожна із бесід, презентацій книг, даного циклу розповідала про реальні історичні події.

Дванадцятий перший рік поспіль Україна відзначила День Українського козацтва, який збігається з одним із найвеличніших християнських свят – Покрови Пречистої Богородиці. Феномену козацтва, його внеску в розбудову української державності було присвячено тематичну **книжкову виставку** «Свято козацької слави», яка була презентована на абонементі бібліотеки-філії №1.

Щоб краще розкрити сторінки нашого минулого в стінах міської бібліотеки-філії №4 була проведена **гра-подорож «Хай з козачка виросте козак»** з учнями молодших класів. З цікавістю діти слухали розповіді бібліотекарів про супер-людей козаків-характерників, які вміли відмикати замки без ключа, брати голими руками розпечені ядра, бачити на далеку відстань. Їм не страшні були ані вода, ані шабля, ані куля.

Сучасні козаки і козачки брали участь у мовних змаганнях: «Хто швидше?», «Казковий кросворд», розповідали про символіку України, а також танцювали і співали пісень.

Швидко і весело промайнув час. Але діти залишилися задоволені святом у бібліотеці дізналися багато цікавого та нового, мандруючи історичними стежками козаччини.

Пам'ять - сполучна ланка між минулим і майбутнім. Пам'ять про народний подвиг вселяє в громадян віру в себе і народжує історичний оптимізм. І навіть тепер, через стільки років після закінчення війни ця пам'ять здатна стати однією з основ відродження патріотичних почуттів, набуття нових історичних перспектив. Тому напередодні Великої Перемоги, в дні пам'яті та скорботи та до дня визволення Донбасу бібліотекарі долучаються до проведення заходів у місті, проводять власні, створюють в залах бібліотек книжні експозиції, виставки та ін.. Так у 2012 році До Дня Великої Перемоги у бібліотеці-філії № 1 для користувачів читального залу була оформлена **книжкова виставка**

«Стала пам'ять людська обеліском», до Дня Скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні 22 червня у бібліотеці діяла **виставка-реквієм «А у душі гримить війна»**, до Міжнародного Дня визволення в'язнів фашистських концтаборів у відділі абонементу протягом квітня місяця діяла **виставка-заклик "Пам'ятаємо, шануємо, вклоняємося!"**, на якій були представлені видання, присвячені пам'яті жертв нацизму, та спогадам про мужню боротьбу в'язнів з фашистськими загарбниками. До **70-річчя початку Сталінградської битви** у бібліотеці-філії № 1 для користувачів бібліотеки з 10 по 20 липня діяла **виставка-фактаж «В окопах Сталінграда»**.

Бібліотека-філія №3 для своїх користувачів організували ряд різнопланових заходів:

«Нашу пам'ять оплює вічний вогонь» - **інформгодина** до дня Перемоги;

«Час і досі не загоїв ваші рани» - **виставка однієї книги**;

«Не маємо права забувати» - **виставка-реквієм** до Дня пам'яті жертв голодомору та політичних репресій.

Напередодні Дня Перемоги в бібліотеці-філії №4 **відбулася зустріч з ветеранами та учасниками Великої Вітчизняної війни**. До цієї події бібліотекарі оформили **книжкову виставку – експозицію «Шляхами мужності і слави»**.

Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять полеглих, запалили свічу.

Гості обмінювалися спогадами про воєнні та повоєнні роки, згадували молодість, як тоді ще юні дівчата, як допомагали нашим воїнам: в'язали шкарпетки, рукавички, - таким чином працювали для фронту, для спільної перемоги. Запрошені на захід поринули в зачарований світ музики та співу на воєнну тематику у виконанні вчителя музичної школи та працівників Палацу культури імені Т.Г. Шевченка. Уважно слухали присутні білицького поета Васильєва С.Ф., який своїми віршами вшанував пам'ять визволителя – воїна, захисника, подякував за перемогу, побажав здоров'я та довголіття.

До Дня Перемоги в дитячій бібліотеці експонувалася **виставка "З книжок про війну, про бої ми читаємо"**, також до Дня Великої Перемоги в бібліотеці розгорнулася **виставка дитячих малюнків "Діти малюють війну"**.

8 вересня Донбас відмічав 69-ту річницю визволення нашого краю від німецьких загарбників. До цієї дати на сайті дитячої бібліотеки-філії №5 був добавлений матеріал з добіркою віршів про війну.

Своєю роботою в цьому напрямку працівники бібліотек намагаються донести до молоді думку, що життя коротке, і треба спрямовувати його на те, щоб було більше радощів, добра, а менше зла і горя. Так заповідали нам наші діди і батьки, так заповідано від створення світу - жити для блага інших, а не для ворожнечі. Війна не повинна повторитися.

На виконання постанови Верховної Ради України «Про відзначення 70-річчя з дня створення підпільної молодіжної організації «Молода гвардія»» в рамках патріотичного виховання в вересні в бібліотеках ЦБС пройшли заходи з нагоди цієї дати.

В Центральній міській бібліотеці діяла **виставка-експозиція «Навіки в пам'яті нащадків»**. В читальній залі бібліотеки-філії №1 діяла **тематична викладка «І не в шурф їх кидали, а в наші серця»**, фотографії підпільників «Галерея Героїв» тощо.

Бібліотека-філія №3 запросила відвідувачів (учнів 5-9 класів), а також дорослих взяти участь у **краєзнавчому поході до музею** школи № 17 познайомитися з історією створення, діяльністю та учасниками підпільної організації читачам, також допомогла **книжкова виставка «Ім час неспокійний дістався»**, що розташована в читальній залі бібліотеки.

Про важкі випробування, які випали на долю підлітків, про подвиг юних підпільників, що є невичерпаним джерелом патріотичного та морального виховання розповіли **тематичні виставлення «Героям Краснодону присвячується...»** бібліотека-філія №5, **«Стежина пам'яті»** бібліотека-філія №4.

Працівники бібліотеки-філії №2 підготували **цикл заходів**, за допомогою яких намагались розповісти підростаючому поколінню про видатних

юнаків та дівчат, про їх подвиги, їх творчість та післявоєнне життя.

Розпочинає цикл присвячений великій даті **тематична полка «Безсмертний подвиг юності»**. Для того, щоб на молодь вплинути не лише візуально, а й заохотити прочитати хоча б одну з книжок, працівники бібліотеки провели біля тематичної полиці **огляд літератури**, на якому і розповіли про все, що йдеться в книгах.

Центральним заходом циклу став **вечір пам'яті «Пам'ять про подвиги безсмертні народ пронесе крізь віки»**, який відбувся 28 вересня саме на роковини створення «Молодої гвардії». Метою заходу було не тільки розповісти основні факти діяльності підпілля, а й за допомогою мультимедійних засобів продемонструвати запрошеним все те, про що йшла мова. Загалом хлопці та дівчата залишились враженими від вечора. Ставили безліч питань на які миттю отримували відповіді.

Для постійних гостей бібліотеки - вихованців ЦДЮТ провели **реквієм пам'яті «Слава, которой не будет забвенья»**. Основою заходу була презентація з однойменною назвою, вході якою дітям продемонстрували пам'ятники та пам'ятні місця присвячені «Молодій гвардії». Також гості побачили відео зі змонтованих уривків фільму «Молодая гвардия» з якого було зрозуміло як саме кожен з членів підпілля зустрів прихід німців у місто, почули клятву юнаків, побачили найвідоміші диверсії молодогвардійців та розправу над ними. Діти були вражені побаченим.

До складу «Молодої гвардії» входило 110 чоловік віком від 14 до 19. Та відомості є лише про 74 людини. Фото цих молодогвардійців працівники бібліотеки об'єднали в **фотоальбомі-презентації «Нет безымянных героев»**. Цю презентацію продемонстрували учням 9-х класів ЗОШ №14. Вразило їх те, що майже усі члени організації було їхніми ровесниками та змогли в такому юному віці робити великі вчинки.

Підбиваючи підсумки циклу заходів присвяченого річниці з дня заснування молодіжної підпільної організації «Молода гвардія» можна зробити висновки: незважаючи на те, що про таку організацію як «Молода гвардія» ми згадуємо не так часто, а молоде покоління взагалі майже нічого про них не знає, героїчні вчинки підпільників та книги про них будуть вічні, а значить завжди можна прочитавши згадати, а декому дізнатися, про молодиків-героїв. А ми, бібліотекарі, повинні допомагати юним читачам знати та пам'ятати героїчні часи нашої Батьківщини як за допомогою літератури, так і за допомогою масових заходів.

КРАЄЗНАВСТВО

Продовженням теми патріотизму можна вважати роботу бібліотеки у **красназавчому напрямку**. Провідною темою цього напрямку став **ювілей Донецької області**. Протягом року в усіх бібліотеках діяли книжні виставки.

Бібліотека-філія №1 активізувала інформаційну роботу назустріч ювілею нашої області, в читальному залі оформлено **книжкову виставку «Краю мій – гордість моя»**

В бібліотеці-філії №2 оформили **книжкову виставку «Моя земля – земля моїх батьків»**.

В читальному залі б-ф№3 презентували *книжково-ілюстративну* виставку **«Край золотих куполів і териконів»**,

В бібліотеці-філії №4 оформлений *краєзнавчий куточок* „Мій рідний край, моя Батьківщина”, де представлені книги донецьких та місцевих авторів, фотографії міських краєвидів.

Протягом червня у холі Центральної міської бібліотеки була презентована

виставка «Донеччина на календарі», що висвітлювала різноманітну тематику пов'язану з природою, історією та культурою рідного краю.

Виставка нових книг про Донеччину, яких багато надійшло до бібліотеки за останній час, порадувала своєю різноманітністю тематики і яскравістю книжкового оформлення. Аналогічна виставка була також представлена у холі Виконкому на святкуванні Дня Конституції для усіх гостей свята.

Виставка привернула до себе неабияку увагу. До неї зверталися як прості громадяни нашого міста так і його керівники.

Донеччина - ніби коштовне намисто, перлини якого поєднує наша чудова природа й талановиті люди. *В бібліотеці-філії №1 відкрито краєзнавчий факультет для студентів Університету третього покоління.* Захоплення і неабиякий інтерес викликають проведені заходи для цієї аудиторії. Одним з таких був розширений *урок з краєзнавства «7 чудес Донбасу»*, який пройшов у вигляді мультимедійної презентації. Присутні не лише дізналися про 7 чудес Донбасу, але і дуже багато корисного про наш регіон. Наступним був урок з краєзнавства *«Мій отчий*

край ні в чому не повторний», назустріч 60-річчю з дня заснування рідного міста. Розпочався цикл краєзнавчих заходів із знайомства з творчістю Каширської Світлани Володимирівни – поета, музиканта, автора багатьох чудових пісень, учасника та лауреата конкурсів і фестивалів. Маємо на меті продовжувати започатковані заходи з метою з творчими, талановитими жителями міста, що прославляють Добропілля за його межами.

Працівники бібліотеки-філії №2 разом із шкільним бібліотекарем до 80 річниці нашого краю представили до уваги учнів 8-х — 9-х класів *галерею портретів «Мій рідом из Донбасса»*. Презентація являє собою добірку портретів знаменитих діячів Донбасу. Продовженням циклу стала *відео-екскурсія «Моя Батьківщина – Донбас»*, яка мала не аби який успіх у глядачів.

В читальному залі бібліотеки-філії №3 було проведено *літературно - краєзнавче турне «Край золотих куполів і териконів»*, яке складалося з декількох частин (історичний аспект «Єдиної долею», парад знаменитих земляків «Донбаський характер», бібліо-огляд «Крок у майбутнє »). Також проведені наступні заходи:

«Донбас - спортивний» - огляд періодичних видань;

«Паломництво до Святих гір» - книжкова виставка - подорож;

«Вулиці нашого селища» - творчий конкурс;

«Донбаський характер» - Виставка персоналій, які прославляють наш край;

Бібліотека-філія №4 для дітей молодшого шкільного віку провела *гру-мандрівку «Подорож по рідному краю»*, для учнів середнього шкільного віку провели *географічну вікторину «Природні чудеса землі Донецької»* та *природо хвилинку «Червона книга України»*.

В Дитячій бібліотеці-філії №5 популярними є зустрічі з місцевими поетами. Особливо з Юлією Бурховецькою, яка сама нещодавно стала мамою, і пише зараз такі чудові дитячі віршики.

Відкриттям цього року стала для нас, бібліотечних працівників, наша колега з району Гайдук Марія Миколаївна. Всі знають цю чудову жінку як гарного фахівця, а тепер відкрили її як неперевершену майстриню з виготовлення ляльок-мотанок. На одному з заходів вона розповіла про свої творіння, про культуру і побуду українського народу, його звичаї та обряди. Ось на таких ентузіастах держиться культурне життя нашої громади. Така робота буде проводитись і надалі, бо дуже багата на таланти наша Добропільська земля, і дуже хочеться щоб про своє місто діти і дорослі знали якомога більше.

В читальному залі Центральної міської бібліотеки для відвідувачів Інтернет - центру було проведено *годину краєзнавства «Край нашого дитинства»*, присвячену ювілейній даті - 80-річчю створення Донецької області. Вразила глядачів і *слайдова презентація-подорож «До природних чудес Донецької області»*. Особливу увагу бібліотекарі приділили Святогірському національному парку і його природним красотам.

У читальному залі діяла *виставка «Монастирі та сосни святих гір»*. Також працівниками центральної міської бібліотеки було створено *віртуальну подорож* по Святим горах у вигляді фільму *«Монастирі та сосни Святих гір»* присвяченого річниці створення Національного парку «Святі гори» (15 років), та до дня заснування Святогірського монастиря (370 років) і 125 річної річниці перебування проїздом А.П. Чехова на Донбасі. Фільм буде використано для проведення заходу з дітьми в березні в рамках тижня юнацької та дитячої книги.

У 2012 році також відзначили 80-річчя нашого славетного земляка Івана Костирі

Бібліотека-філія №2 підготувала *перегляд літератури «Мир согретый любовью»*. В ЦМБ підготували *книжну виставку* творів письменника, які є в нашій бібліотеці – *«Білі голуби Івана Костирі»*. Виставку супроводжували персональна пам'ятка до 80-річчя І. Костирі *«Мир, согретый любовью»* та краєзнавчий посібник *«Легенды Донбасса»*.

Краєзнавча робота буде завжди у полі зору бібліотеки, тому що це благородна та необхідна справа – пам'ятати про свою Батьківщину, велику й малу, про людей що служили на благо Вітчизни. В бібліотеках ЦБС постійно ведуться краєзнавчі каталоги й картотеки, створюються архіви документів та фотографій, складаються папки-досьє про видатних людей Добропільщини та Донеччини.

Як парость виноградної лози, плекайте мову

«Найбільше і найдорожче добро в кожного народу — це його мова, ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподіванки, розум, досвід, почування».

(Панас Мирний).

В своїй роботі бібліотеки використовують наглядні форми популяризації української мови, книги та культури. В ЦМБ протягом року були організовані **виставка – кросворд «Знати українську це круто!»** присвячена Міжнародному Дню рідної мови; **«Лунай, прекрасна наша мова!» - виставка** присвячена Дню Преподобного Нестора Літописця та Дню української писемності та мови. Протягом року у читальному залі ЦМБ

діяла **книжкова виставка «Наше славне минуле і сьогодення»**, на якій були експоновані літературні видання українського фольклору, традицій, пісень, прислів'їв та приказок. Книжкова виставка поділялася на декілька розділів, які поповнювались новими матеріалами та змінювались відповідно до календарних свят:

1. «Як жив Український народ?» - цікаві історичні факти від Київської Русі до сьогодення.
2. «Звичаї – скарб українського народу» - українські традиції, прикмети, народні обрядові свята, тощо.
3. «Співаємо разом з Україною» - українські народні пісні
4. «Золоті зерна народної мудрості.» - прислів'я, приказки, афоризми.

В бібліотеці-філії №1 була представлена **інформаційно-довідкова викладка «Історія писемності та виникнення книги»** з метою урочистого прославлення святих Кирила і Мефодія - творців слов'янської писемності. Поряд з наглядними формами роботи активно використовуються навчально-ігрові заходи. До Міжнародного дня рідної мови на абонементі бібліотеки-філії №1 пройшов **урок рідної мови «І живе наш народ у співочому слові»**, під час якого працівники бібліотеки для учнів молодшого шкільного віку провели вікторину **“До мови серцем доторкнись”**.

Міжнародний день Рідної Мови бібліотека-філія №2 відзначила **годиною рідної мови «Мова наша -- серце наше»**. Захід ґрунтувався на чотирьох сторінках:

- сторінка «Поетична», під час якої діти прочитали вірші;
- сторінка «Пісенна» гостям запропонувала прослухати попури з українських народних пісень, а також гуртом проспівали відому українську народну пісню «Зеленее жито...».

- сторінка «Гумористична», в ході якої ведучі та гості зачитали гуморески Павла Глозового.

- сторінка «Пізнавальна» в результаті якої присутні на заході діти мали змогу перевірити та поліпшити свої знання про рідну мову.

В кінці заходу ведучі звернули увагу дітей на **книжкову виставку «Мова кожного народу — неповторна і своя!»**, яка була розроблена та оформлена безпосередньо до заходу.

Споконвіку від покоління до покоління наші предки передавали найдорогоцінніші витвори думки, плекали та оберігали рідне слово. З гуртківцями міського ЦДЮТ бібліотекарі провели **годину українського фольклору «Народ скаже, як зав'яже»**.

В бібліотеці-філії №4 День української писемності та мови розпочинав **мовний ранок «Квітни, мово солов'їна»** для молодших школярів.

до знань, а також до вивчення рідної мови. Деяким школярам теж довелося замислитися над своїм відношенням до навчання.

Завдяки творчому підходу і артистичним здібностям робітників бібліотеки кожна така зустріч залишає в серцях дітей позитив і добрі спогади про цей день. Так відбулося і тепер. Кожна дитина отримала невеличкий приз і приємні спогади про Міжнародний день рідної мови.

ДУХОВНІСТЬ – це фундаментальне накопичення людиною цінностей культури, які засвоює у своєму розвитку особистість, починаючи з народження і до останніх днів свого життя в музиці, науці, літературі, мистецтві, релігії, моралі. Не залишається по за увагою бібліотекарів духовна освіта підростаючого покоління.

В ЦМБ працює програма «Сходження духовності», мета якої - формування у дітей та молоді ціннісних орієнтирів і моральних норм, заснованих на культурно-історичних і духовних традиціях.

Від початку року в бібліотеці пройшли заходи присвячені Різдвяним традиціям, Дню святої Тетяни, Масляної неділі, Великодня, традиціям святкування літніх зелених свят тощо.

За участю бібліотекарів та працівників музичної школи у Храмі святого Амвросія було проведено **Різдвяний вертеп**. В цей день усі діти та гості храму отримали задоволення від чарівного дійства.

На абонементі бібліотеки-філії №3 до Святків виставлена **книжкова виставка – пошук «Життєдайне джерело»**, на виставці представлена література з історії святкування Святвечора, колядки та щедрівки як для дітлахів, так і для дорослих. Протягом року до уваги користувачів представлено **цикл книжкових виставок «Бережіть собори своїх душ»**. На абонементі до Дня Православної книги пройшла **виставка «Сторінками мудрої книги»**.

Неймовірно красивим було **свято** під назвою «Великодній Благовіст». Відвідувачам заходу була представлена **Тематична презентація** присвячена святковим православним дзвонам, особливо Великодньому дзвоніві.

Свято проходило в дуже теплій та веселій весняній атмосфері, діти читали вірші, з цікавістю переглядали презентацію, було запропоновано учням звернути увагу на нашу Великодню виставку, книг, газет і журналів присвячених Воскресінню Христову, та **виставку святкових поробок** бібліотекарів Хоружий Т.М. і Козачук І.О., які викликали у дітей велику цікавість та захват.

Не менш цікавим видався **мовний вернісаж** «**Яка чудова українська мова!**» Бібліотекарі запропонувала дітям відповісти на питання мовних вікторин, відгадати загадки, шаради. На свято несподівано завітала сама Рідна Мова. Також діти були задоволені появою кумедної школярки-неуча, яка жодної книги не прочитала, але після спілкування з учнями, які часто відвідують бібліотеку та багато читають, вона змінила своє ставлення

З нагоди свята Пасхи на абонементі бібліотеки-філії №1 була оформлена **тематична викладка літератури** "Котилася писаночка з гори на долину", бібліотекарі філії №4 завітали до учнів 3-го та 4-го класів ЗОШ № 8 з **православною годиною «Великодній дзвін»**.

Слова пасхальної радості звучали на традиційному регіональному **конкурсі читців «Пасхалія»**, який пройшов в Дитячому методичному центрі православного просвітництва м. Красноармійська 27 квітня 2012. Діти різного віку представляли свої міста, школи, бібліотеки.

У жовтні в до свята Покрови бібліотекарі Центральної міської бібліотеки провели чотири **уроки - молитви «Пресвята Богородице, покрий нас своїм омофором!»** для учнів і вчителів ЗОШ № 7 м. Добропілля. Бібліотекарі ЦГБ разом з педагогом-організатором ЗОШ № 7 Кириловою Наталею Миколаївною вирішили залучити якомога більше школярів, тому заходи відбувалися як в приміщенні бібліотеки, так і в актовому залі школи з 12 по 18 жовтня.

В результаті цього більш ніж 250 учнів дізналися про історію виникнення свята

Покрови, чому запорозькі козаки вважали своєю покровителькою саме Святу Покрову, як потрібно молитися, які народні прикмети існують в день Покрови. Про все це розповіли бібліотекарі **Піщенко Наталя Володимирівна** і **Хоружий Тетяна Миколаївна**. Розповідь бібліотекарів супроводжувалась яскравою слайдовою презентацією, також дітям було запропоновано переглянути фільм-притчу «Немая молитва».

Бібліотекарі ЦГБ щиро дякували за співпрацю вчителям і педагогам-організаторам ЗОШ № 7.

Дня святого Миколая найбільше чекають діди, вони намагаються бути слухняними і чемними, щоб отримати солодкий «миколайчик». Бібліотекарі готуючись до цього свята, намагаються залучити до участі партнерів, спонсорів, меценатів. Бібліотека-філія №3 запрошувала дітей **«На гостини до Миколая»**; в ЦМБ разом з недільною школою провели **конкурс малюнків «Солодкий Миколай»**. Діти взяли дуже активну участь. Було дуже багато чудових малюнків, а солодкі призи від благочинного отця Федора були винагородою кожному хто брав участь у конкурсі.

В дитячій бібліотеці-філії №5 разом з центром реабілітації дітей-інвалідів було організовано **розважально-ігрову програму «Святий Миколай збирає таланти»**. Діти з вадами і обмеженими фізичними можливостями завітали до бібліотеки, читали вірші, відгадували ребуси і вікторини, загадки, танцювали та співали для Святого Миколая.

На святі були присутні міський голова, начальник відділу культури і туризму та ін..

Гості високо оцінили старання дітей і вручили всім учасникам солодкі подарунки від Святого Миколая.

Духовний порятунк людини завжди був пов'язаний з читанням, тому збереження культурних і моральних цінностей є пріоритетним напрямком у діяльності наших бібліотек.

Українці за довгі віки сформулювали кодекс родинних цінностей, якими, поза всяким сумнівом, можна пишатися. Відродження цінностей української сім'ї, збереження народних традицій, духовна злагода в родині – і є основа щасливої нації та процвітання

країни. В рамках **родинного виховання** в читальній залі протягом року в бібліотеці-філії №1 діяла тематична **викладка літератури «Родина – це вся Україна з глибоким корінням, з високим гіллям»**.

До міжнародного Дня родини, в бібліотеці була організована виставка-бесіда **«З родини йде життя людини»**, а в Інтернет-залі було проведено **годину-спілкування** і демонстрацію фільму **«Нема правди вище мами, і вище совісті її»**, з нагоди Дня матері. Цей фільм переглянули понад 20 школярів – учнів 7 -9 класів ЗОШ №19.

В бібліотеці-філії №4 День сім'ї відзначили **родинним святом «Тут зібрався рід наш увесь...»**, на яке запросили родину Савчено Т. М. та О.С., їх дітей та внуків. А ще запросили гостей, користувачів бібліотеки, підготували **книжну виставку-пораду: «Сім'я – ключ до щастя»**.

А якою стежиною йшла ця родина? Зачаровано слухали присутні про це сильне, могутнє дерево – родину. А яке ж родинне вогнище без пісні та рушників, які мандрують через чотири покоління цієї сім'ї. З радістю і повагою до кожного рушника розповідає господиня про походження кожного. Ось, ця, маленька хустинка – вишиванка пройшла через буремні воєнні роки та повернулася до рідної оселі. А ось ця – весільна, найдорожча, тому що продовжила рід. Сім'я сильна своїм родинним вогнищем, своїм корінням. І це підтвердили діти та внуки цієї родини, які на святковому барвистому рушникові, розстеленому вдовж столу розташували українські страви та вареники в давньому глиняному посуді, пригощали всіх присутніх. Мелодійно звучала пісня «Про рушник».

Так закінчилося наше свято, але не закінчуються наші сімейні традиції, наш родовід. Тож нехай завжди вас манить родинний вогник у батьківській оселі, нехай не згасне вогнище родинне, живе в калинових піснях.

Напрямок родинного виховання найбільш значимий для бібліотеки-філії №3, яка позиціонує себе як центр сімейного читання.

Проблема «батьки і читання дітей» суспільно значима. Ефективність організації читання дітей стане вищою, а зміст – глибшим, якщо робота буде проводитися постійно. Працівники нашої бібліотеки вивчають, як відносяться в сім'ї до читання дітей, що знають батьки про дитячу літературу, про роботу бібліотеки, якої допомоги потребують в питаннях виховання дітей. Адже, визначаючи книгу важливим фактором виховання, значна кількість батьків пов'язує читання дітей тільки з процесом навчання і обмежує коло читання дітей шкільними програмами. Основна ж маса цікавої дитячої літератури залишається поза їх увагою. Саме тому ми, бібліотекарі, спрямовуємо зусилля на підвищення загальної і педагогічної культури батьків, їх літературної і бібліотечно-бібліографічної грамотності. У бібліотеці проходить багато цікавих заходів, свят,

присвячених книзі, читання. Дуже цікаво пройшла **виставка – діалог** до Дня матері «**За все, що маю Дякую тобі!**». В читальному залі протягом року поповнювалася **тематична поличка** «**Візьми поради до розваги**», та «**З родини йде життя людини**». Книжкова виставка «**Важливі дрібниці сімейного етикету**» до Міжнародного Дня родини. Жваво та відкрито на абонементі проходила **бесіда між юним та старшим поколінням** «**Конфліктна ситуація: народження істини, а не загострення стосунків**». На абонементі створена постійно діюча **поличка для батьків** «**Від Я до Ми**», а в зоні для

дітей молодшого та середнього віку виставленні книги українських письменників «**Письменники України - дітям**», створили **кутки** «**Для вас, батьки**», «**Батькам про дитяче читання**», «**Читання в сімейному колі**», де експонується література з цих питань, рекомендаційні списки художньої і науково – пізнавальної літератури для дітей. Ефективними стали **індивідуальні запрошення** для батьків до бібліотеки для бесід, ознайомлення з новими надходженнями.

Привернення уваги до проблем сім'ї, пошуки шляхів співробітництва з кожною сім'єю, удосконалення виховних можливостей батьків сьогодні залишається одним із надзвичайно важливих завдань Новоодонецької бібліотеки-філії №3.

Тиждень дитячого читання – це не тільки свято, це щорічне нагадування дорослим і дітям про те, що щастя поруч, треба тільки простягнути руку і взяти з полки улюблену книжку. Щороку в березні бібліотеки країни традиційно проводять Тиждень дитячої та юнацької книги, мета якої - популяризація дитячої книги.

В бібліотеці-філії №1 тиждень дитячої та юнацької книги проходив під девізом: «**Чарівну силу має книга – я хочу стати теж чарівником!**». Традиційно тиждень розпочинався **екскурсіями до бібліотеки** «**Чарівна оселя книжок**». **Презентація книжкової виставки** «**Українська книга – оберіг нації, її гордість, її краса**» викликала у хлопців і дівчат багато питань і бажання прочитати запропоновані книги. Під час тижня дитячої та юнацької книги в бібліотеці-філії №1 для учнів 5-6 класів були проведені

читацькі естафети «Прочитав сам – порадь однокласнику». Свято закінчилось записом нових читачів до бібліотеки та активним знайомством усіх присутніх із новими книгами, яскравими журналами, які були представлені в бібліотеці. З нагоди книжкових іменин бібліотека отримала в подарунок 33 примірники дитячих книг від жителів нашого міста.

В бібліотеці-філії №2 перший день тижня був присвячений її величності книзі. Це був **літературний ранок «Книга – «Свято душі».** Учні 1-4-х класів мали змогу зустрітися з героями творів видатних дитячих письменників, ювілярів 2012 року, К.І.Чуковського та С.Я.Маршака. До заходу підготували **виставку «Видатні дитячі письменники».**

Другий день Тижня присвятили видатному українському поету Т.Г.Шевченку. На **усному журналі «Троянди Шевченкової любові»** учні 9-х класів мали змогу ознайомитися з відношенням поета до жінки, до кохання, про спробу одруження. Для більшого ознайомлення з цією темою для учнів був представлений **перегляд періодичних видань «Кохані жінки Т.Г.Шевченка».**

Багато імен в нашій літературній галактиці. І всі вони засяяли в різні часи. 21 березня учні 8 – х класів разом з бібліотекарями погортали **літературний календар 2012 року «Народжені Україною»** і познайомилися з письменниками – ювілярами року.

Четвертий день Тижня був присвячений темі **«Земля – наш дім»**(до 80-річчя Донецької області). Учні 7-х класів **віртуально подорожували туристичними шляхами нашої області.** Протягом заходу вони побували у містах та заповідних місцях нашого краю. В таких, як: Донецьк, Маріуполь, Макіївка, Горлівка, Слов'янськ, Краматорськ, Артемівськ, Красноармійськ, Святогір'я, парк «Меотида», Кам'яні Могили. Учні познайомилися з історією і сьогоденням цих мальовничих куточків, прослухали вірші, присвячені місцям подорожі. Головним обладнанням цього заходу був комп'ютер, за допомогою якого учні здійснили цікаву мандрівку Донеччиною.

Останній день Тижня був присвячений обдарованим дітям. Це була **презентація збірки дитячої творчості «Дивоцвіт душі».** Героями заходу були автори збірки, тобто діти, чий вірші, оповідання, казки увійшли до неї. Темі були різноманітними («Батьківщина», «Рідний край», «Родина», «Пори року» та інші), тому і дитячі роботи унікальні і не схожі одна на одну. Родзинкою цієї презентації стали виступи маленьких зірочок ЗОШ №18. Гості (учні 5-х класів) були приємно здивовані, що серед їх однолітків є такі таланти.

Відкриття тижня дитячої книги в бібліотеці-філії №4 почалось з оформлення книжкової **виставки-експозиції: „Сторінками нових книг”.** Бібліотекар Гук Л. П. для учнів 2 класу ЗОШ №10 підготувала **літературну подорож у книжковий океан.** Для середнього шкільного віку бібліотекарі провели **гру-мандрівку „Книжкове царство – мудре государство”.**

Бібліотекарі відвідали дитячий садочок „Дзвіночок”. Вони часті гості у цьому закладі. Цього разу працівники бібліотеки завітали у молодшу групу дитсадка з **голосними читками російських народних казок.**

Закінчився книжковий тиждень *літературним вернісажем* «Любов до книги – стежина до творчості». На захід були запрошені старшокласники. Шкільний бібліотекар Петрова Т. О. підготувала літературно – художній монтаж « Книга – твій кращий друг» та вікторину « Що ти знаєш про книгу?». Музичну композицію « Музика поряд з книгою» представила вчитель музики Науменко І. Літературну подорож у книжковий океан здійснила бібліотекар міської бібліотеки Алтанець В. І. Активні учасники заходу були нагороджені призами – книгами. Діти подякували організаторам за такий чудовий захід.

*Тиждень дитячої книги -
Найгарячіша пора,
З ранку до бібліотеки
Поспішає дітвора. –*

девiз тижня в Дитячій бібліотеці-філії №5

Якщо найгарячіша пора у хліборобів - це жнива, то в дитячих та шкільних бібліотеках найгарячіша і насичена пора - це Тиждень дитячої і юнацької книги.

Тиждень дитячої і юнацької книги -2012 розпочався з *екскурсії-калейдоскопу "Книга та*

комп'ютер - наші друзі". До бібліотеки завітали учні школи - інтернату 4-го класу на чолі з керівником гуртка "Юні краєзнавці" Ковальовою О.В. Діти познайомилися з відділами бібліотеки, їх увазі були презентовані виставки та творчі роботи ровесників, читачів бібліотеки. Особливо зацікавив учнів сектор інформаційних технологій.

Святкові зустрічі у бібліотеці, різні конкурси і вікторини, виїзні заходи в школах міста - все це чекало на любителів читання. З учнями 2-А класу ЗОШ №7 (керівник Лейба В.П.) був проведений *урок-фантазія "Читаю і малюю казку"*. Дітлахи відповідали на запитання вікторини, яку їм провела волонтер бібліотеки Шуман Тетяна. Цікаво те, що гра "Малюю казку" була запропонована відвідувачам в режимі on-line. Діти на комп'ютерах малювали казки, та відгадували казкових героїв.

У Центральній міській бібліотеці відкрився «Тиждень дитячої та юнацької книги», екскурсією по бібліотеці, гостями Тижня стали учні 8 класу ЗОШ № 7, для них проведено *огляд нових надходжень «Що нового у книгарнях»*. Наступного дня для дітей був проведений *огляд* періодичних видань на тему «*Духовність та культура у сучасному світі*» Метою цього заходу було показати нашим користувачам проблеми сучасної духовної і культурної кризи нашої молоді. Показати вплив глобалізації на підростаюче покоління, як одного із чинників загострення кризи. Та виявити вплив релігії, як духовного наставника культури, бо формування культури у юнацтва та молоді хоч умовно і розділені на дві сфери духовну і матеріальну у реальному житті все ж вони тісно пов'язані.

Цікавим та корисним для дітей видався *огляд книжкової виставки «Монастирі та сосни Святих Гір»*. З великим задоволенням гості бібліотеки здійснили *віртуальну подорож у Святогір'я*, підготовлену для наших гостей як продовження книжкової виставки «Монастирі та сосни Святих Гір».

Сьогодні не просто привернути увагу дітей до книги, читання та бібліотеки. Але за підсумками роботи тижня дитячої та юнацької книги, ми з'ясували, що бібліотека завжди була і надалі залишиться інтелектуальним та інформаційним центром. Навіть взяті усі разом найновітніші інформаційні технології не замінять живого спілкування з людиною та книгою.

Традиційно для березня пройшов **«Шевченківський тиждень»**. З 1-го по 9-те березня в ЦМБ до уваги наших користувачів була представлена **виставка «Живий для правнуків – безсмертний для нас»** про життєвий та творчий шлях нашого славетного земляка Т.Г. Шевченка. Як доповнення до виставки були організовані книжкові огляди та огляди періодичних видань з даної теми, які в більш цікавій формі несли інформацію нашим користувачам.

9 березня 2012 року у читальному залі бібліотеки-філії №1 на вшанування пам'яті Тараса Григоровича Шевченка було підготовлено та розгорнуто **виставку «Моя ти зоренько святая»** образ жінки в творчості поета. Для учнів 7-9 класів

ЗОШ №19 була проведена **поетична година «Шевченківське слово у віках не старіє»**, для учнів молодшого шкільного віку **година спілкування «Іду з дитинства до Тараса**

В бібліотеці-філії №4 на честь Великого кобзаря лунали вірші на **поетичному святі «Літературними стежками Т.Г. Шевченка»**. До уваги відвідувачів була представлена **книжкова виставка – вікторина «Тарасовими шляхами»**, Бібліотекар провела бібліографічний **огляд літератури «Вінок великому Кобзареві»**.

Протягом тижня бібліотекарям та вихователям вдалося розкрити невідомі сторінки життя і творчості геніального сина України, пробудити любов та шану до народного поета.

В бібліотеці-філії № 5 підготовлена **виставка-кросворд "Тебе ми не забудемо, Тарасе!"** до річниці з дня народження Т.Г.Шевченка. Виставка викликала інтерес та зацікавленість не тільки у дітей та підлітків, а й у дорослих відвідувачів бібліотеки. Відповідати на питання кросворду виявилось дуже цікаво. Відео звіт за посиланням http://lib-kinder.ucoz.ru/news/vistavka_krosvord_tebe_mi_ne_zabudemo_tarase/2012-03-14-28

Існує думка про те, що сучасні діти практично не читають художню літературу. Ця думка вже твердо вкоренилася серед батьків. Для чад тепер доступно безліч інших розваг, де можна отримати куди більше драйву, ніж на сторінках книг. Проте, не все так погано. Хоча інноваційні переміни – невід'ємний атрибут сьогодення, книжкова виставка в бібліотеці залишається однією з форм зорової реклами літератури, яка має ціль просувати кращі художні і науково – популярні книги читачам. З метою **популяризації книги та читання** в бібліотеках протягом року експонується безліч книжних виставок різних за формою та тематикою.

«Письменники-ювіляри 2012 року» - виставка – календар, виставка - порада «Книжкове літо», яка створена на допомогу читанню у літні канікули.

(ЦМБ). З метою розкриття книжкового фонду в бібліотеці-філії №1 протягом року діяв **тематичний стелаж «Література для гурманів»**, Протягом року діяла **тематична полиця «У світі їх творчості»**, присвячена письменникам-ювілярам.

В дитячій бібліотеці-філії №5 організовуються інформаційні виставки (нових надходжень, нових журналів), тематичні виставки. Є постійно діючі виставки («Детективний космодром», «Планета фантазія», «Книжкове сузір'я»). "Майбутнім геніям" - так називалася **виставка-рекомендація**, своїм маленьким читачам та їх батькам бібліотекарі запропонували **виставку-захоплення "Нерру, літо!"**.

"Коли два серця б'ються в унісон" - таку назву вибрали бібліотекарі для святкової експозиції підготовленої до Дня усіх закоханих.

Також до уваги користувачів були представлені персональні виставки:

в ЦМБ до 100 – річчя від дня народження видатного українського поета та письменника А. С.Малишка презентували **тематичну полку «Андрій Малишко - солов'їне серце України»**.

Бібліотека-філія №1 протягом року підготувала: до 75-ої річниці від Дня народження письменника Євгена Гуцала – **виставка-ювілей „Неперевершена проза Євгена Гуцала”**. До 160-річчя від дня смерті М.В. Гоголя – **книжкова виставка «Сторінками творчості М.В.Гоголя»**. **Виставка "Про Тараканище і Крокодила, Айболита і Мойдодира, Бармалея в казковому морі, Телефон і Федорине горе"** була присвячена 130-річчю від дня народження поета, письменника Корнія Івановича Чуковського. До 110-річчя від дня народження Я. Галана в бібліотеці була оформлена **тематична полиця «З любов'ю до людей»**. «**Твори О. Дюма – особлива сторінка в літературі**» - **виставка творів** видатного французького письменника-романіста, драматурга, казкаря, біографа і громадського діяча О.Дюма.

В поточному році в бібліотеці-філії №2 відзначались наступні ювілейні дати від дня народження письменників і поетів: 130 років К.Чуковського; 125 років С.Маршака; 80 річчя І.Костирі; 90 років М.Рибалки; 75 років А.Кравченка; 50 років І.Роздобутько; 195 років М.Петренка; 290 років Г.Сковороди, та видатних діячів культури: 75 років Й.Кобзона; 80 років А.Солов'яненка; 135 років О.Ханжонкова.

Бібліотека-філія №3 пропонувала своїм користувачам персональні **виставки літератури** до Дня народження українського письменника Є.П. Гребінки, до 180 років від Дня народження Великого російського митця краєвиду І.І. Шишкіна (1832 -1898) Оформлені та постійно діють багатоаспектні книжкові виставки і тематичні полиці, які охоплюють усі напрямки виховання, деякі з цих виставок постійно діючі, які використовуються протягом усього року, а деякі тимчасового призначення. Вони присвячуються творчості українських і зарубіжних письменників, традиціям і святкам нашого народу, та **сезонні виставки літератури «Ваша Величність зима»**. Постійно виставляються книжкові новинки і новинки в періодиці.

Популярністю серед користувачів користуються масові заходи присвячені літературним датам. У лютому весь читаючий світ відзначав 200 - літній ювілей визначного англійського романіста Чарльза Діккенса. ЦМБ запросила до себе в гості на «**Англійське чаювання з Діккенсом» (літературна година)** 11 клас УВК №5. Особливість заходу полягала у багатшаровому викладенні матеріалу. Від початку бібліотекарі разом з гостями за допомогою слайд-презентації відправились у подорож до Великої Британії, познайомились з історичними та культурними цінностями, з традиціями англійців, наступним кроком стало знайомство з Ч. Діккенсом, гості переглянули

невеличкий фільм про життя та творчість автора. Після цього, як ще про один символ Англії, розповіли про історію англійського чаювання. Бібліотекарі провели для гостей ритуал англійського чаювання. Тут були і чайні сервізи, чашечки з блюдечками, молочник та саме головне солодка випічка, яка неабияк підняла настрій нашим гостям. На завершення гостям було продемонстровано уривки з анімаційного фільму «Різдвяна історія». Разом

переглядаючи «Різдвяну історію» діти то співчували нещасному самотньому Скруджу, то відверто раділи його перевтіленню в радісного і щасливого.

Саме ім'я Дікенса стало синонімом Різдва, бо саме своїми «Різдвяними піснями» він доніс до англійців духовний і етичний сенс самого головного і найулюбленішого свята. До заходу була підготовлена **виставка «Різдвяна пісня Чарльза Дікенса»**.

Дуже цікаво і дуже емоційно пройшов даний захід. Після закінчення ще довго ніхто не розходився, усі ділилися одне з одним побаченим та почутим.

Розрекламовані на слайдах книжки та фільми - екранізації відомих романів Чарльза Дікенса знайшли свого читача. Ніхто не пішов від нас з порожніми руками. Адже як добре хай буде зроблена екранізація, Діккенс в чистому вигляді залишається тільки в книжках, в своїх безсмертних незабутніх романах.

В бібліотеці-філії №1 була проведена **виховна година «Вершини української класики»** приурочена до 130- річчя від дня народження **Архипа Юхимовича Тесленка** українського письменника.

В бібліотеці-філії №4 пройшов **вечір-поезії «Души высокая свобода»**, присвячений творчості поетів міста Білицьке «Пишущая братия».

До дитячої бібліотеки-філії №5 завітала Осінь на **свято «Щедра осінь в**

бібліотеці». Вона розповіла дітям про свої володіння, простори та щедрі дари, підготувала захоплюючі розповіді про поетів та письменників, разом переглянули репродукції осінніх пейзажів відомих художників.

Літо в бібліотеці. Протягом літніх канікул в усіх бібліотеках проходило безліч заходів для дітей.

В бібліотеці-філії №2 під час проведення «Літнього читального залу» проходили заходи: *розважально-пізнавальна година* «Футбол об'єднує усіх», *вікторина-гра* «Фільм. Фільм.Фільм», *інтелектуальна гра* «Веселий ерудит», *бесіда* «Моя країна – незалежна Україна». Систематично проводились екскурсії по бібліотеці, під час яких дітям пропонують нові цікаві книжки та дитячі періодичні видання. Дітям дуже подобаються різні ігри, конкурси, вікторини. Завдяки ігровим ситуаціям маленькі читачі залучаються до книги, співпереживають літературними героями.

Літо в бібліотеці-філії №4 відкривав *дитячий ранок* «Хай сонцю і квітам всміхаються діти» присвячений Всесвітньому дню захисту дітей. Колектив бібліотеки подарував дітям цікаву гру-подорож по Сонячному літу, здійснив екскурсію на Танцювальну, Загадкову, Казкову та Веселу галявину Із кумедною Шапокляк, Літом і Загадкою. Влітку бібліотека організувала роботу *читального залу на свіжому повітрі* в дитячому садочку «Дзвіночок».

Весело та радісно відзначили День захисту дітей в дитячій бібліотеці, організувавши *бібліотечний пікнік "Дитяче свято"* ☺.

Протягом червня два рази на тиждень до бібліотеки-філії №5 приходили дітлахи з літнього табору УВК №4. Під час зустрічей діти знайомились з бібліотекою, працівниками, можливостями сучасної бібліотеки.

Продовжувалася робота з літніми таборами. Малюки згадували найулюбленіші казки, поділилися своїми дитячими враженнями. Нам дуже

приємно було, що діти читають, знають багато казок - це довела проведена казкова-вікторина.

«Літній мультсерпантин» в ЦМБ – це вже добра традиція. Початок літа, канікули тільки почалися, у дітей з'явилося більше вільного часу для того, щоб частіше ходити до бібліотеки, щоб і відпочити, і дізнатися щось новеньке, почитати книги, погортати журнали. У Центральній міській бібліотеці вони можуть навіть мультфільми подивитися. Бібліотекарі проводять з дітьми вікторини, конкурси, ігри, а в якості призу показують дітям мультфільм. Великий екран створює враження сеансу в кінотеатрі, та разом з друзями і дивитися цікавіше, потім можна і враженнями поділитися.

Так, на «мультсерпантині» побували діти з літнього табору ЗОШ № 7. Багато хто з них до бібліотеки прийшов уперше, та після знайомства висловили бажання прийти ще не раз. Так під час візитів до бібліотеки діти побували на *патріотичному уроці «Чорний*

світанок», на уроці здоров'я «Обери щасливе майбутнє». Ознайомилися з **виставкою «Свята Трійця»** ін. заходах.

Але найцікавішим та загадковим був захід присвячений святкуванню Міжнародного Дня захисту дітей.

1 червня Центральна міська бібліотека перетворилася на **«Школу магії та чаклунства»**. В одну мить бібліотекарі створили атмосферу свята і чарівного настрою для всіх присутніх дітей. Запозичивши ідеї із знаменитих творів про Гаррі Поттера, бібліотекарі відділу обслуговування «перетворилися» у професорів: Помону Стебло, Мак Гоннагал, Роланду Бибіна та допомогли дітям відчувати себе на місці головних героїв книг Джоан Роулінг.

Осінь в наших бібліотеках розпочинається **місячником популяризації читання**, книги та бібліотеки в цілому, в рамках якого проходять книжні виставки: **"С книгою по життю" - виставка-презентація роботи дитячої бібліотеки**, **«Цей мудрий світ – бібліотека» - виставка в ЦМБ**, бібліотека-філія №4 – **„Вічне диво, ім'я якому – книга”**, **„Бібліореволюція”**.

З цієї нагоди в бібліотеках також проходять **дні відчинених дверей „Храм книги запрошує”** – б-ф №4, і **екскурсії до бібліотеки „Подорож до Читай-міста”** – б-ф №4, в бібліотеці-філії №2 були організовані екскурсії для найменших користувачів вихованців дитячих садків та першокласників. Для учнів середніх та старших класів були проведені **бібліотечні уроки «Орієнтир книжкових просторів»**.

Ще у 2008 році наша ЦБС активізувала роботу з написання історії бібліотеки. В цьому році ми продовжили цю кропітку роботу і всі бібліотеки намагалися **відтворити історію своєї бібліотеки-філії**. Кожна бібліотека-філія заздалегідь провела пошукову роботу з встановлення та уточнення даних про перші книгозбірні міста. Бібліотекарі зібрали фотокартки колишніх працівників, узагальнили всі матеріали та відтворили їх у слайдових презентаціях, фотоальбомах, друкованих та електронних варіантах. Тепер кожна бібліотека ЦБС має свої перші випуски з історії своєї бібліотеки.

Сучасна ситуація в Україні характеризується як криза читацької культури. Популяризація читання та української мови, як носія нематеріальної культурної спадщини держави, відродження книги, котра формує моральний світогляд і мовну культуру підрастаючого покоління - це найголовніша і найактуальніша задача кожної сучасної бібліотеки.

В умовах несприятливої екологічної ситуації в країні і світі проблеми екологічної освіти населення протягом довгого часу незмінно перебувають в центрі уваги нашої бібліотеки. Не став винятком і минулий 2012 рік. Мережа бібліотек Добропільської міської системи проводить заходи **екологічної тематики**. Масштабною в цьому напрямку була робота бібліотеки-філії №1. Бібліотека постійно проводить роботу з формування у юнацтва турботливого ставлення до екології, тваринного і рослинного світу. В бібліотеці-філії №1 за **програмою «Формування екологічної культури молоді на 2011-2012 р.р.»** протягом року було продовжено роботу зі **створення електронної папки «Проблеми сучасної екології»**, зміст якої

становлять матеріали сайтів Інтернет з даної тематики, матеріали з періодичної преси. В бібліотеці діє постійно діюча книжкова **виставка-вернісаж «Палітра планети Земля»**. В квітні місяці в Інтернет-залі було проведено **відео перегляд** фільму «Дзвони екологічної біди», з нагоди 26-річниці аварії на Чорнобильській АЕС. В вересні місяці оформлено **виставку творів дитячих письменників про природу «Чудовий світ природи»**, проведено **екологічну гру** за сторінками журналів, газет «Поле чудес», в якій взяли участь учні 5-7 класів.

Згідно річного плану реалізації програми «Бібліоміст» працівники бібліотеки продовжили **збір хронологічних матеріалів** по екологічному розвитку міста розпочинаючи з 1953 року – озеленення скверів, бульварів, вулиць, закладання міського парку, ставку «**Хай райдугою квітне земля моїх батьків**». В травні місяці в рамках виконання даної програми проведено **цикл інформаційних оглядів** за матеріалами сайтів екологічної тематики «**Збережемо багатство рідного краю**» для учнів учні 5-7 класів.

А з нагоди всесвітнього дня охорони навколишнього середовища, який відзначають щороку 5 червня, бібліотечні працівники організували **урок доброти "Вмійте природу любити"**, до бібліотеки завітали школярі літнього табору «Дружба».

Протягом року в бібліотеці діяла **тематична полиця «Світ природи в літературі»**, на якій розміщено однойменну картотеку.

В бібліотеці-філії №2 з гуртківцями міського ЦДЮТ провели **екологічний турнір** юних натуралістів «**Земля – наш дім**»

25 квітня в ЗОШ №18 провели **День інформації «Земля — наш спільний дім. Хай чисто буде в ній!»**. Дуже сильне враження справила на учнів 8-9 кл. **презентація «Пробач нам, Земле»**, для молодших читачів провели **огляд літератури**, з учнями 10-11 кл. провели **турнір-вікторину «Екологічний ерудиціон»**. До дня інформації було надруковано **інформаційний бібліографічний список «Школа і екологія»**, **інформаційний довідник «Экологические знаки»**.

В бібліотеці-філії №3 була проведена **еколого-краєзнавча виставка «стежкою природних пам'яток»** з метою залучення уваги до екологічних проблем краю, а також пропаганди його своєрідності і самобутності. **Книжкова еко-мандрівка «Пізнавати. Любити. Оберігати»**, та **книжна виставка «Чарівне моє довкілля»** до Всесвітнього дня Землі сприяли формуванню позитивних почуттів дітлахів до рідної природи, та навколишньої краси, що зникає в результаті недбалого ставлення до неї людей, щоб в душу і серце кожного проникла ця краса рідного краю і оселилася там навіки. В бібліотеці пройшла **година повідомлень «Демон мирного атома»** до Дня Чорнобильської трагедії. На абонементі пройшла **книжкова виставка «Квіти рідної землі»**, наші читачі з виставки познайомилися з багатьма невідомими для них, квітами та травами, їх лікувальними властивостями, які ростуть на території Донецької області.

Формування екологічної культури користувачів бібліотеки-філії №4 відбувається під час проведення наступних заходів: «**Екологічна освіта – ключ до виживання людства**» - **година спілкування, виставка – міркування: «Мову рідної природи розуміти серцем вчись»**.

До Міжнародного дня птахів працівники бібліотеки-філії №4 разом з учителем

допоміжного класу Гапон В. Д. провели цікаву *гру-подорож* «Птахи – наші друзі», підготували *книжкову виставку* «Жива душа природи».

Школярі першого та другого класів ЗОШ №10 взяли участь у *зрі-подорожі* «Наша планета – твій дім». Мандруючи за допомогою глобуса і книжок, школярі дізналися багато цікавого, наприклад, хто така Деметра, яка частина Землі вкрита водою, чому Чорне море отримало таку назву. Про все це учні дізналися, підготувавшись до *вікторини* «Географічні цікавинки». Бібліотекарі познайомили дітей з «Червоною книгою», яка була представлена на *книжковій виставці*: «Наша планета – твій дім». Школярі намалювали чудові малюнки та подарували їх бібліотеці. Яскраві образи, зображені на дитячих малюнках втілюють прагнення до чистоти, закликають дорослих відповідально ставитися до навколишнього середовища, зберігати та відновлювати його первозданну чистоту й красу.

Бібліотекарі дитячої бібліотеки-філії №5 до дня охорони навколишнього середовища підготували *бібліографічний покажчик* «Екологія: больові точки», рекомендований викладачам та шкільними бібліотекарями при проведенні заходів з проблем екології. Бібліотекарі систематизували накопичений досвід і запропонували *книжкову виставку* «Ми люди, поки є природа», *огляд літератури* «Ця Земля – моя і твоя» (рекомендаційний список літератури з екології наведено у покажчику), *екологічну вікторину* «Збережемо природу – збережемо життя на Землі» (вікторина по матеріалах «Червоної книги України» про рослинний і тваринний світ Донбасу для прикладу наводиться у практичних порадах), *гру – завдання* на екологічну тему «Чи вмієш ти користуватися словниками, енциклопедіями?» (опис гри і питання наводяться у покажчику).

В ЦМБ традиційно у квітні проходить *екологічний тиждень* для учнів середніх та старших класів шкіл нашого міста: *парад ідей* «Друге життя пластиковій пляшці» До дня довкілля та *презентація-застереження* «Шокирующие факты о пластиковой бутылке», *еко-бесіда* «Збережемо життя на Землі!», *виставка* присвячена Дню пам'яті Чорнобильської трагедії «Зоря полинова горить...».

У червні в читальному залі Центральної міської бібліотеки пройшов *кінолекторій* «Вода для життя» присвячений Всесвітньому дню водних ресурсів. Гостями цього заходу було юнацтво з різних шкіл міста. До уваги користувачів було представлено декілька відео роликів, що спонукали замислитись над проблемами екології.

Охорона природи... Ці слова ми все частіше чуємо у наші дні, бо ніколи раніше не відчували таку тривогу за землю. В усьому світі проводяться широкомасштабні екологічні програми та акції. Робота бібліотек у цьому напрямку – своєрідний внесок у вирішення екологічних проблем.

Правове вчення і правова культура – взаємозв'язані і невід'ємні один одному поняття. З метою підвищення правової культури молоді Бібліотеки міської ЦБС м.Добропілля ініціюють проведення заходів спільно з органами юстиції та правопорядку, відділами у справах неповнолітніх, охорони здоров'я, застосовуючи різноманітні форми і методи (тренінги, рольові ігри, диспути, конкурси, правові всеобучі, брейн-ринги, лекторії тощо). У минулому році були проведені: *правознавча бесіда* "Я – маленький громадянин великої держави" для учнів молодших класів *година правової інформації* "Світлофор вогнем палає, він малят застерігає"-бібліотека-філія №1. «Стати людиною, бути людиною разом з народом своїм, з Україною» *дискусія по правовому вихованню підлітків* (до міжнародного дня молоді), *книжні виставки* «Закон захищає дитинство» (до Міжнародного дня захисту дітей) та «Є право – значить є надія» (до Міжнародного дня прав людини) – бібліотека-філія №3.

В бібліотеці-філії №2 з 10 по 14 грудня традиційно провели *Тиждень права* «Від правових знань до правової культури». Заходи проходили спільно зі шкільною бібліотекою ЗОШ №18. Для учнів 5-6 кл. підготували *виставку-кросворд*

«Мої права -- моє життя». З учнями 4-х кл. пограли у *гру* **«Поле див: «Правова асамблея казкових героїв».** Для учнів 8-9кл. підготували *інформаційно-бібліографічний список літератури* **«Закон і право в художній літературі».** А з учнями старших класів та вчителями спілкувалися на *інформаційно-правовій годині* **«Права підлітків в статтях Закону».** Також проходила *година книги* С. Гавриш **«Маленькі історії про великі істини. Права та свободи дитини».**

До Дня Конституції в бібліотеках проходять серії тематичних викладок, книжних виставок, бесід тощо. З метою популяризації літератури про основний Закон України, права і обов'язки громадян України в читальній залі бібліотеки-філії №1 діяла *тематична викладка* **«Свої права ти добре знай, їх шануй та захищай»**, бібліотека-філія №4 провела цикл заходів: **«Конституція України – символ незалежної держави» (тематичний перегляд літератури), «Королева конвенція» (урок правознавства), «Мої права-моє життя» (виставка-діалог).** Усі ці заходи допомагають формуванню людини, як свідомого громадянина, патріота своєї країни, уміти користуватися своїми правами та сумлінно виконувати обов'язки.

В дитячій бібліотеці-філії №5 працює **«Школа правових знань»** (в рамках проекту «Бібліоміст») робота проводиться разом з районним управлінням юстиції, відділом у справах неповнолітніх та бібліотекарем школи –інтернату. У 2012 році в рамках програми створені *дайджести* **«Твій правовий статус», «Безпека підлітків в Інтернеті», та пам'ятки «Право на права», «Від проступку до злочину»,** проведена *інтелектуальна гра* **«Лабіринтами права»,** підготовлена *електронна вікторина* **«Право для всіх».**

Вже багато років ЦМБ працює як **центр економіко правової освіти** для громадян міста. Бібліотекою створено власну програму підтримки економіко-правової освіти, метою якої є підвищення загального рівня правової та економічної культури та вдосконалення системи правової освіти населення, набуття громадянами необхідного рівня правових знань, а також знань про економічну ситуацію в місті, зайнятість населення на ринку праці та формування у них поваги до права, міста та держави в цілому.

В рамках програми економіко правової освіти працює *євро-клуб* **«Школа економіко правової освіти»** для юнацтва та молоді. Ідея громадянської освіти в європейському контексті – це освіта, спрямована на формування знань і навичок, необхідних громадянину демократичної правової держави. Її ядро становлять викладання і вивчення прав людини.

В травні користувачі разом з бібліотекарями ЦМБ подорожують країнами Європи

Корисним та актуальним був *урок – толерантності* **«Людська гідність та права людини»** де учні 9 класу ЗОШ № 7 мали нагоду поговорити на тему толерантності та гендерних відносин у суспільстві.

Для користувачів бібліотеки в читальному залі підготована *міні-виставка* на тему **«Яку дискримінацію називають гендерною?»** Також для усіх наших гостей був презентований *інформ – бюлетень* **«Людська гідність та права людини» .**

Бібліотекарі виконують в громаді просвітницьку місію, яка має благородні цілі – допомогти громаді виховати розумне, добре, здорове покоління молоді, котре буде мати толерантне ставлення до всесвіту. Робота в цьому напрямку є плідною та корисною, адже виховання правової культури – це шлях до правової держави.

Ефективна взаємодія держави і громадянського суспільства є однією з важливих передумов розвитку демократії. Успішність цієї взаємодії зумовлюється постійним діалогом, удосконаленням практики взаємовідносин, активною участю громадян у державних справах. З цією метою в читальному залі ЦМБ створено **Пункт доступу громадян до офіційної інформації**. Тут розміщено інформацію про роботу органів державної влади, телефони гарячої лінії, електронні адреси пунктів доступу громадян до інформації, графіки прийому громадян керівництвом міської ради та виконкому. Література яку отримуємо завдяки Програмі сприяння Парламенту, а також до послуг відвідувачів бібліотеки персональний комп'ютер та доступ до мережі Інтернет. До ПДГ звертаються користувачі в основному старшої вікової категорії, але є також запити від школярів та юнацтва.

До мережі Пунктів доступу громадян до офіційної інформації приєдналась бібліотека-філія №1. Беручи участь у роботі мережі ПДГ бібліотека вдосконалювала нові шляхи розширення та якісного покращення доступу громадян до офіційної інформації, проводила роботу по залученню громадян до обговорення нових законопроектів, популяризувала та доносила до користувачів інформацію органів державної та місцевої влади.

На замовлення працівників кримінально – виконавчої інспекції була роздрукована добірка Законів, урядових рішень з питань, що стосуються житлово-комунальних питань. Для широкого кола читачів було проведено **ділову гру «Професійний пошук офіційної інформації»**, під час якої присутні ознайомилися з урядовими веб-сайтами та інтернет-ресурсами місцевих органів влади м. Добропілля, Білозерське, Білицьке. Так, користувачі вперше дізналися про сучасні електронні послуги Добропільської міської ради на прикладі закладів сфери комунальних послуг. Відтепер, завітавши до бібліотеки, за допомогою Інтернет, можна дізнатися про діючі тарифи на воду, електроенергію, квартиру, вивезення сміття; контакти аварійних служб тощо.

Протягом квітня 2012 року книгозбірня долучилася до вступної кампанії – **«Абітурієнт - 2012»**. Відтепер школярі звертаються до бібліотеки для реєстрації в регіональних центрах оцінювання якості освіти.

Протягом року надавалась допомога користувачам в оформленні документів (сканування, редагування, набір тексту, друк), здійснювалася актуалізація персональних даних вкладників Сбербанка колишнього СРСР.

В звітному періоді бібліотечні працівники продовжили роботу з формування тематичних папок про діяльність місцевих органів влади та з актуальних питань (**«Обличчя влади», «Графік прийому депутатів» тощо**).

РОБОТА БІБЛІОТЕК ДОБРОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ ЦБС З ЛЮДЬМИ-ІНВАЛІДАМИ У 2012 РОЦІ.

Центральна міська бібліотека Добропільської міської ЦБС продовжує активну діяльність у напрямку *соціальної підтримки населення*. Робота по обслуговуванню людей з

вадами зору ведеться відповідно до бібліотечної програми «Світанок» (бібліотечно-інформаційне забезпечення користувачів з вадами зору, інвалідів та людей похилого віку). Люди даної категорії мають прекрасну можливість користуватися аудіо-літературою ЦМБ. З допомогою бібліотекарів у зручному місці вони освоюють безмежні простоти Інтернету. Для цієї категорії користувачів в бібліотеці проходять години спілкування, години порад та концертні програми. Заручившись підтримкою Російської Державної бібліотеки для сліпих та за участі активного читача, інваліда по зору Дзюби В.Є. наша бібліотека має можливість періодично оновлювати фонд аудіо-літератури (МБА). Але не тільки інваліди з вадами зору привертають увагу наших бібліотекарів. Усі категорії інвалідів, або просто люди похилого віку знайдуть у стінах нашої бібліотеки увагу, розуміння, повагу.

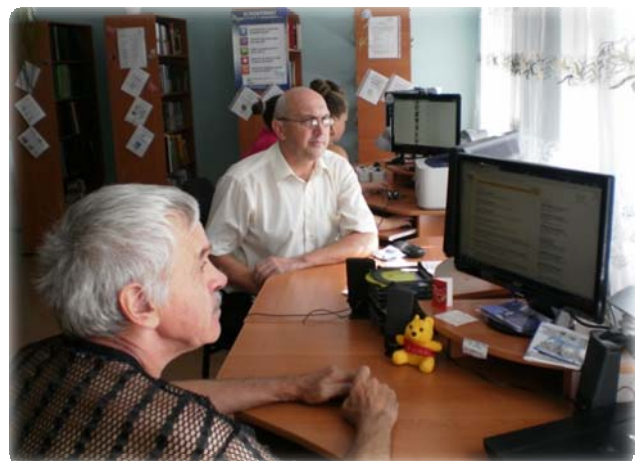
Для цієї категорії протягом року були проведені *година порад* «**Ліки навколо нас**» присвячена лікарським травам, які ростуть в нашій області, з нагоди відзначення Дня людей похилого віку та до Міжнародного дня сліпих 10 жовтня 2012 р. в кафе «Партнер» м. Добропілля відбулася *святкова зустріч* членів спілки УТОС, присвячена Міжнародному дню Білої тростини - «**Разом ми все подолаємо**».

На святі були присутні голова Красноармійської ТПО УТОС **Земляний Микола Григорович** та заступник начальника Управління праці і соціального захисту населення і начальник відділу пільг Добропільської міської ради **Самсонова Маргарита Вікторівна**. Почесні гості висловили слова подяки і підтримки всім присутнім, розказали про співпрацю, про допомогу, яка надається людям з обмеженими фізичними можливостями і людям похилого віку, побажала міцного здоров'я, добра, щастя і добробуту.

Бібліотекарі Піщенко Наталя Володимирівна і Сафонова Анна Володимирівна читали чудові вірші, розповіли історію виникнення Міжнародного дня Білої тростини, сказали багато приємних слів всім присутнім. Теплу атмосферу спілкування підтримували доречно підібрані музичні композиції.

Співробітники центральної міської бібліотеки всіляко намагаються інтегрувати людей-інвалідів у повноцінне життя наданням їм інформаційної та моральної підтримки ресурсами бібліотеки. Необхідний читачеві матеріал не тільки підберуть, але і прочитають співробітники відділу обслуговування. Якщо ж читач за станом здоров'я не в силах відвідати бібліотеку, бібліотекарі допоможуть вибрати книги спілкуючись з ним по телефону, і принесуть книги додому.

Скористатися послугою **книгоношення** може кожен інвалід, бажаний отримати книги.

Бібліотека-філія № 4 м. Білицьке сьогодні - той заклад, який залишає за собою виконання соціальних послуг і додає максимум сил для створення умов по організації обслуговування людей з обмеженими можливостями. У місті Білицьке діє громадська організація «Джерело», яка об'єднує інвалідів, мешканців міста. Бібліотекарі виконують запити таких користувачів по телефону, обслуговують читачів на дому, проводять літературні зустрічі, вечори. Це стало традиційною роботою бібліотекарів, але час не стоїть на місці, й розвиток інформаційних технологій потребує освоєння та здобуття нових знань, особливо для людей з обмеженими можливостями. Для того, щоб розширити спектр послуг для користувачів, надавати інформацію про вакансії, навчальні заклади, зміни в законодавстві саме безкоштовні ресурси Інтернет і самостійна робота з комп'ютером стали справжньою допомогою в житті таких людей.

Обслуговування соціально незахищених груп населення, інвалідів та людей похилого віку сьогодні є пріоритетним напрямком діяльності бібліотеки.

Для організації бібліотечного обслуговування окремих груп населення використовуються нестационарні форми, зокрема **книгоношення**.

Книгоношення діє на основі побажання людей – інвалідів та договору про творчу співпрацю між бібліотекою та громадською організацією «Джерело». Обслуговуємо користувачів в громадській організації «Джерело», в будинку інвалідів та на дому. Людей з обмеженими фізичними можливостями обслуговує бібліотекар відділу обслуговування 2 рази на місяць. З кожним роком збільшується користувачів, які потребують нашої уваги і підтримки. Якщо в 2009 році ми обслуговували 48 користувачів, то

в 2012 році – 140 чоловік.

Для людей з обмеженими фізичними можливостями бібліотекарі підготували **годину повідомлень «Корисні ресурси Інтернет», день відчинених дверей «Інтернет в бібліотеці», виставку періодичних видань «Такі цікаві сайти», калейдоскоп думок «Книга чи комп'ютер».**

До Білицького будинку-інтернату для громадян похилого віку та інвалідів завітали бібліотекарі міської бібліотеки. Вони подарували мешканцям будинку книги та періодичні видання і запросили стати користувачами бібліотеки. Федоров Юрій Кузьмич подарував свою картину бібліотеці.

Духовному світу людини був присвячений **вечір доброти «Промені духовності»**, який відбувся у стінах бібліотеки. На захід були запрошені представники громади міста, літературного клубу «Пишущая братия», люди з особливими потребами (громадська організація «Джерело», яка об'єднує інвалідів), вчителі, учні

музичної школи, давні друзі бібліотеки. Кожен з присутніх – це творчо обдарована людина, яка відчуває гостру необхідність дарувати оточуючим свою творчість, бажає бути почутим. На святі звучали вірші, пісні, відбулась виставка образотворчого та іншого рукотворного мистецтва. Гості свята поділились теплом своєї серцець, подарували один одному частку своєї душі.

Бібліотека плідно співпрацює зі спеціальними класами в ЗОШ №10. Змістовні та цікаві проводяться дитячі ранки, конкурси, свята, вікторини, ігри, два рази в неділю бібліотекарі організовують дитячі голосні читання.

Тривалий час книга була єдиним і основним джерелом інформації. **Сьогодні у нас є ще один друг і помічник – комп'ютер.** Наша бібліотека може пишатися тим, що має чотири комп'ютери. Тепер ми обслуговуємо широке коло читачів, навіть дітей з особливими вадами здоров'я. Незвичайний **урок-тренінг**, на якому учні інтегрованого класу (кл. керівник Гапон В.Д) познайомилися з комп'ютером, пройшов у читальному залі міської бібліотеки.

Завідуюча бібліотекою Краснопольська Т.В. у доступній формі розповіла про правила користування комп'ютером та мережею Інтернет і на практиці продемонструвала це вміння. Діти переглянули відео «Комп'ютер у нашому житті».

З великим задоволенням діти зробили перші кроки в ознайомленні з комп'ютером: складали пазли та виконували логічні завдання.

Бібліотекарі разом з учнями інтегрованого класу провели **тематичний урок «Азбука дорожнього руху»**. Діти здійснили віртуальну подорож з інспектором ДАІ по уявній дорозі. Школярі активно відповідали на питання, грали в ігри «Хлопчик і самокат», «Дівчинка з м'ячем». Малюки із задоволенням показали фрагмент переходу вулиці по «зебрі», взяли участь у виставах, прослухали бесіду з правил дорожнього руху. Завдяки таким заходам у школярів формується уявлення про захист свого

життя у будь-яких ситуаціях.

Дуже важливо не бути байдужими в нашій роботі. В першу чергу нашою увагою не обділені діти з Добропільського місцевого притулку та Центру реабілітації дітей-інвалідів. Для них бібліотека-філія № 5 м. Добропілля організувала **медіа-презентацію «Наше щасливе дитинство», конкурси - «Відгадай казку», «Ми – разом»**. В грудні місяці до

свята Святого Миколая разом з центром реабілітації дітей-інвалідів було організовано *ігрову розважальну програму «Святий Миколай збирає таланти»*. Діти з вадами і обмеженими фізичними можливостями читали вірші, відгадували ребуси і вікторини, загадки, танцювали та співали для Святого Миколая. І він приніс для них дарунки та солодощі. Важко знайти кошти для цих заходів, але є в нашому місті не байдужі люди. За допомогою місцевих органів влади, меценатів невеличкі презенти вдається організувати.

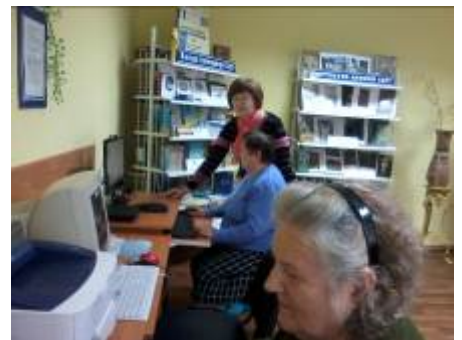
Для бібліотеки притулку поповнили пересувну бібліотеку казок.

У 2012 році визначились позитивні тенденції у співпраці бібліотеки-філії №1 з територіальним Центром соціального захисту людей похилого віку та міською радою ветеранів. Спільними зусиллями було організовано роботу Університету третього віку, який було відкрито 3 квітня 2012 р. в м.Добропілля

В бібліотеці-філії №1 діяли факультети: «ІТ та викладання комп'ютерної грамотності», «Популяризація краєзнавчої літератури».

Спільно з територіальним Центром соціального захисту людей похилого віку бібліотечні працівники розробили і узгодили план культурно-освітніх заходів для навчання в університеті.

Протягом року було проведено спільні заходи: урок з краєзнавства *«7 чудес Донбасу»*, урок з краєзнавства для слухачів Університету третього віку із циклу *«Мій отчий край ні в чому не повторний»*, свято з нагоди Дня людей похилого віку та ін..

Сьогодні значна частина населення відчуває свою незахищеність в соціальному сенсі. Де знаходять душевну рівновагу і заспокоєння літні люди - пенсіонери, ветерани війни та праці? Найчастіше в бібліотеці. Тому один з напрямів у роботі бібліотеки-філії №3 - організація обслуговування літніх людей, сприяння їх соціальній реабілітації. Цікавою та душевною була *зустріч найстаріших користувачів бібліотеки «Якби молодість знала...»*. *Велося обслуговування літніх людей на дому*. Для них складаються інформаційні списки нових надходжень, проводилися огляди матеріалів з періодики, а потім на основі заявок складалися комплекти книг та періодичних видань.

Профорієнтаційна робота з підлітками - один з напрямків роботи бібліотеки. Дуже важливо вірно зорієнтувати молоду людину щодо вибору свого шляху в житті. Допомогою в цьому є заходи: *виставка-роздум «Вибір професії – крок у доросле життя»*, *бесіда-діалог «Робимо вибір своєї долі»* (б-ф №1); *інформаційні хвилинки «Куди піти навчатися?»*, *та ярмарок професій* (б-ф №3)

З січня по червень в ЦМБ організовано *інформаційно-консультаційний пункт* для майбутніх абітурієнтів та їх батьків *«Моє майбутнє»*. Створення такого пункту мало своєю метою якомога більше, різноманітніше та конкретніше донести до учнів та їхніх батьків інформацію, яка б допомогла їм визначитися з майбутньою професією та знайти своє місце в житті.

Однією із складових пункту була **виставка «Моє майбутнє»**.

Пункт був доповнений **розкладкою «Помічник абітурієнта»**, де представлено інформацію про умови вступу та подальшого навчання в тому чи іншому ВНЗ, **тематична картотека «Помічник абітурієнта»**, у травні для учнів старших класів був проведений **відео – огляд «У світі професій»**. **Стіл практичних порад «Здай добре тести, а ми тобі допоможемо»** давав відповіді на актуальні питання: «Нові правила вступу до ВНЗ», «Які новації чекають на учасників ЗНО -2012?», «Де і коли проходить зовнішнє тестування?», «Які помилки можуть вплинути на результат?» та багато інших. До послуг абітурієнтів було надано робоче місце за ПК з доступом до Інтернету, що дало змогу нашим користувачам розібратися в новинках зовнішнього оцінювання, вдало скласти ЗНО та отримати результати.

До дня працівників харчової промисловості було організовано **пересувну виставку «Майстер-шеф для молоді»**, яку бібліотекарі розмістили всередині біля входу в піцерію.: щоб усім було видно. Бібліотекарі провели огляд видань представлених на виставці, підготували **віртуальну виставку-презентацію**, яка демонструвалася весь час по телевізору в піцерії.

Відвідувачам і завсідникам піцерії цікаво було дізнатися відповіді на такі питання як: Для чого ж потрібно вчитися смачно і корисно готувати? Що може бути смачніше м'яса? Що б такого з'їсти, щоб покращати, та при цьому ще й не погладшати? Що корисного можна з'їсти на сніданок і що на вечерю? Хто найкращий кухар? Як правильно і красиво сервірувати стіл? Де можна отримати професію кухаря? Куди піти вчитися, щоб стати висококласним кулінаром? .. Для тих, хто не чув огляд виставки, хто підійшов пізніше, Ганна Володимирівна підготувала віртуальну виставку-презентацію, яка демонструвалася весь час по телевізору в піцерії.

Розвиток інформаційних технологій в бібліотеці. З 2011 року чотири бібліотеки Добропільської ЦБС приєдналася до мережі Інтернет-центрів, які підтримує програма «Бібліоміст». Сьогодні бібліотека – це сучасний інформаційний центр із виходом до мережі Інтернет, доступом до інформації. Обладнання Інтернет-центрів у бібліотеках (ЦМБ, б-ф№1, б-ф№4, б-ф№5) підняло на якісно новий рівень обслуговування користувачів, адже Інтернет допомагає задовольнити найрізноманітніші запити на інформацію, відкриває великі можливості для доступу до інших бібліотек.

На дверях бібліотек є такий плакат. Це означає, що дана бібліотека, як одна з учасниць програми "Бібліоміст", долучається до інформаційної кампанії "Сучасна бібліотека", що здійснює інформування громадськості про нові можливості, які відтепер надають модернізовані бібліотеки.

В рамках програми «Бібліоміст» бібліотеки проводять **тренінги «Вивчення ПК та навички користування мережею Інтернет»** для цільових груп передбачених проектами, а також для всіх бажаючих користувачів. Використовуючи мережу Інтернет, постійно підвищують свою кваліфікацію педагоги.

В дитячій бібліотеці-філії №5 особливо велика увага приділялась **консультаційній роботі** по користуванню Інтернет-ресурсами, які ресурси найбільш популярні серед дітей, де корисно проводити час в Інтернеті, безпеці дітей під час користування Інтернетом, Бібліотекарі знайшли чудовий ролик, який гарно розповідає дітям 2-4 класів про сім правил роботи в мережі.

«Бібліоміст» відкриває нові можливості не лише для користувачів, а й для самих бібліотекарів – віртуальне спілкування з колегами, обмін досвідом, можливість участі у конкурсах («БібліоКіноФест Кадри вирішують все»(ЦМБ, б-ф№4, б-ф№5), «Бібліотечний Фен-Шуй» (б-ф№1), «Євро 2012: Зіграємо в футбол в бібліотеці» (ЦМБ), марафон «БібліоКоровайФест» (б-ф№5). Потужне використання інформаційних технологій дало поштовх до подальшого розширення власних віртуальних продуктів. В бібліотеці-філії №4 створені **слайд-фільми: «Життя, яке бажає жити», «Від минулого до сьогодення: Історія Білицької бібліотеки», «Громада + бібліотека = історія успіху», «Весёлые мелодии наших будней»,** зусиллями бібліотекарів та громади створено сайт «Білицька бібліотека – філія №4», на якому висвітлюємо життя бібліотеки <http://biblio-bel.at.ua/>.

Популярність веб-сайту Дитячої бібліотеки-філії№5 зростає щорічно <http://lib-kinder.ucoz.ru/>, про що свідчать показники. З початку роботи сайту нас відвідали 50116 раз, 19361 відвідувач, хостів – 19106.

Найбільш запитуваними розділами сайту залишаються «Бібліо-тусовка», «Бібліо-перехрестя», «Творчий меридіан», «Звичаї та свята».

Робота з сайту регулярно підтримується в мережі, здійснюється перевірка контенту сайту, хостингів. Поповнюються блоги, оновлюється матеріал в соціальних мережах. У 2012 році на сайті бібліотеки з'явилися нові рубрики та розділи «Пізнаємо славетні імена», до 80-річчя Донбасу «Донбас ювілейний!».

В Центральній бібліотеці систематично оновлюються матеріали сайту <http://dobro-biblio.ucoz.ru/>, створено два нові блоги «Бібліовітрина» - блог відділу обслуговування <http://bibliovitrina.blogspot.com/> та «Бібліосвіт» - блог МБВ <http://biblioswit.blogspot.com/>

Допомогу у розвитку професійних якостей бібліотекарів надає програма «Бібліоміст». В травні 2012 року українські бібліотеки демонстрували на практиці ініціативи, спрямовані на соціальний, культурний та економічний розвиток їхніх регіонів, під час ярмарку «Сучасна бібліотека:розвиваємо місцеві громади».

Добропільська центральна міська бібліотека разом з громадською організацією "Добропільський центр молоді "Добро" мали змогу представити свій спільний проект **"Бібліотека + громада = успіх"**. Мета проекту - об'єднати разом молодих активних і небайдужих людей, підвищити ефективність реалізації молодіжної політики в місті, мотивація волонтерської діяльності, молодіжної політики, освоєння основних знань і навичок, а також розвиток соціальної активності.

Для вивчення інтересів читачів проводились **соціологічні дослідження**, опитування та анкетування. Бібліотека-філія №1 провела анкетування **«Комп'ютер книзі — друг чи ворог?»**, **«Моє ставлення до бібліотеки і книги»**, експрес - опитування **«Яку книгу Ви прочитали останнім часом?»**. З'ясували, що учні мало цікавляться художньою літературою, більше читають по шкільній програмі. Аналіз читацьких формулярів **«Втрачений читач. Чому?»** засвідчив, що читачі хочуть читати більше сучасних книг, а в бібліотеці 70% - видання 70-80 рр., застарілого змісту. З метою зацікавити користувача в бібліотеці організовано виставку за читацькими формулярами **«Цікаві книги, прочитані нами»**.

В бібліотеці-філії №3 пройшли опитування **«Книги твоїх батьків», «Читання в сімейному колі»**, за підсумками яких організовані: постійно діюча **полічка** для батьків **«Від Я до Ми»**, **«Письменники України - дітям»**, кутки **«Для вас, батьки»**, **«Батькам**

про дитяче читання», де експонується література з цих питань, рекомендаційні списки художньої і науково – пізнавальної літератури для дітей.

Протягом серпня-вересня в бібліотеках Добропільської міської ЦБС пройшли заходи з обговорення теми **«Публічна бібліотека: сьогодення і майбутнє»**. Бібліотекарі надали перевагу таким формам роботи як анкетування, опитування, інтерв'ю, обговорення за круглим столом.

Так, в бібліотеці-філії №2 **анкетування «Бібліотека в житті громади»** проводили серед працівників закладів культури, освіти, міськвиконкому (всього 35 осіб). В ході анкетування було виявлено наступні думки: в бібліотеці задовільний рівень обслуговування (85%); бібліотека дійсно відповідає поняттю «Довідково-інформаційний та освітній центр» (53%); бібліотека робить великий внесок в підвищення культурного рівня громади (68%); не вистачає в бібліотеці новітніх технологій та послуги Інтернет (82%); із задоволенням продовжили б або ж підтримали співпрацю з бібліотекою(45%).

Бібліотечні працівники в м.Білицьке (бібліотека-філія №4) зустрілись з представниками громади на загальноміському заході на відзначення Дня Незалежності України, що пройшов на головній площі міста. До **інтерактивного спілкування (опитування) залучили понад 30 мешканців** та взяли відео-інтерв'ю.

Мешканці міста роботу бібліотеки вважають задовільною, а також висловлюють однакову думку, що бібліотека в місті необхідна, але не всі згодні з тим, що вона розташована вдало. Більшість мешканців міста думають, що бібліотеці недостатньо сучасного інтер'єру, ігрової кімнати для дітей, безкоштовних комп'ютерів. Учасники анкети виявили побажання приймати участь у масових заходах, які проводить бібліотека, навчитися працювати на комп'ютері, шукати необхідну інформацію в мережі Інтернет. Бібліотека майбутнього - це віртуальна бібліотека, - так висловлюють свою думку громадяни нашого міста.

Добропільська дитяча бібліотека-філія №5 запропонувала відвідувачам сайту бібліотеки **електронну анкету «Сучасна бібліотека: якою їй бути?»**.

http://lib-kinder.ucoz.ru/news/shanovni_gosti_ta_postijni_koristuvachi_nashogo_sajtu/2012-08-15-33.

Працівники дитячої бібліотеки-ф №5 провели **усне опитування** серед цільової аудиторії бібліотеки (навчальні заклади, позашкільні заклади, партнерські організації), а також до участі у опитуванні були залучені представники місцевої влади. Загальна кількість опитуваних склала 340 осіб (1,1 % від населення міста)

Фокус-група «Бібліотека і громада: орієнтири на майбутнє» об'єднала бібліотекарів, які обслуговують дітей та юнацтво, заступників директорів шкіл з виховної роботи та представників місцевої влади, партнерських організацій та ЗМІ. На зустрічі були обговорені питання, що допоможуть у покращенні нашої подальшої роботи: впровадження нових бібліотечних послуг, планування роботи на майбутнє, пошук нових шляхів трансформації бібліотеки з урахуванням вимог нового часу та побажань присутніх.

Анкетування «Бібліотека нашої громади: сучасне і майбутнє» в бібліотеці-філії №1 здійснювалося на основі опитувального листа, який складався з 15 питань і був призначений для самостійного заповнення. Так, **87,7** відсотків опитаних підтвердили, що основним місцем, де можна отримати інформацію є бібліотека. Навіть засоби масової інформації поступаються бібліотеці (58%) в цьому сенсі.

Бібліотекарі Центральної міської бібліотеки в рамках громадських обговорень вирішили взяти інтерв'ю у керівників і представників громадських організацій та підприємств м. Добропілля. Загальна кількість опитаних становить 52 особи, серед яких 87 % вважають бібліотеки єдиним доступним широкому загалу населення інформаційно-освітнім центром, без якого не можливий якісний розвиток громади міста. Для **відео-інтерв'ю «Бібліотека і громада: сила партнерства»** використано запис

відповідей представників організацій-партнерів, які активно співпрацюють з Центральною міською бібліотекою вже багато років. (Додаток відео <http://youtu.be/NIXFGGaXxI>)

Свої думки, щодо значення бібліотек та їх майбутнього розвитку висловили працівники Центру дитячої та юнацької творчості, Територіального центру соціального обслуговування, голова молодіжної громадської організації «Добро», депутат міської ради, начальник Добропільської міськрайюстиції, працівники освіти та волонтери.

Затребуваність бібліотек сьогодні очевидна. Найбільш відвідуванні місцевою громадою установи культури - це бібліотеки, оскільки вони працюють зі всіма установами, починаючи з органів влади і закінчуючи інформаційними, правовими, дозвільними, освітніми та іншими закладами.

Результати дослідження також дали змогу дізнатися й думку громадськості, щодо шляхів покращення діяльності бібліотеки, а також надати цілу низку рекомендацій, серед яких: розширення сервісних та інформаційних послуг населенню, налагодження більш тісної співпраці з громадськими організаціями, навчальними закладами міста на принципах рівноправного партнерства, як у сфері інформаційно-бібліотечного обслуговування, так й в культурно-дозвіллевій діяльності. Вартий уваги й такий засіб формування позитивного ставлення громади до бібліотеки як практика проведення *звітів у будь-якій формі* – від стендових звітів до виступів на зустрічах з читачами.

Важливою частиною діяльності бібліотеки є підвищення її ролі в суспільстві, зміцнення зв'язків з населенням, з іншими партнерами по культурній діяльності, з громадськими організаціями, ЗМІ та ін. Реклама допомагає формувати позитивний імідж бібліотеки, попит на її послуги, привертаючи увагу громадськості до бібліотек, її досягнень та проблем.

Рекламна діяльність бібліотеки полягає не лише у розповсюдженні інформації про послуги та роботу бібліотеки. Головна мета бібліотечної роботи – залучення нових користувачів до бібліотеки і читання.

При оформленні книжних виставок використовуємо яскравий ілюстративний матеріал, звернення до читача, для найменших стали у пригоді закладки. В бібліотеці-філії №3 діє **виставка-реклама книг «Літературний зорепад»** за різними номінаціями (поза часом, лідер попиту, дорослі ігри, корисно, цього місяця прочитати обов'язково, настрої покращиться і т. д.). Хочеться відзначити, що рекламовані таким чином книги користувалися великою популярністю у наших читачів.

З метою популяризації книги та бібліотечних послуг в бібліотеці-філії №4 провели **День відкритих дверей «Храм книги запрошує», Місячник популяризації книги та**

Публікації на сайтах, блогах та в соціальних мережах можна вважати віртуальною рекламою бібліотеки та її послуг. Рекламну продукцію бібліотеки (оголошення, листівки, візитівки) можна зустріти, практично у всіх навчальних закладах міста, партнерських організаціях, у міському транспорті, на зупинках та дошках оголошень. У місті зростає популярність бібліотеки, бібліотекарі неодноразово звітували про діяльність бібліотек перед міською владою на апаратних засіданнях, на сторінках газет перед громадою.

[illegible]

8 «НОВИЙ СЛІХ»

Донецька область готова до нового учебного року

С 1 сентября в Донецкій области начнется учебный год. В школах 176 тыс. учащихся, из них 30 тыс. — параллельно. Прогноз сентября оказался на 400 человек выше реального, но такая информация не помешает начать учебный процесс в срок.

Глава администрации Донецкой области Юрий Сидоренко: «В начале учебного года мы провели большую работу в образовательной сфере. В результате в Донецкой области 12 тысяч школьников смогут начать не обычный, а особый учебный процесс, потому что в области, которую охватывает наш регион, ситуация с безопасностью и экологией является в целом стабильной».

Почему именно в учебный процесс региона включены так называемые «особые» образовательные системы? В 17 школ включены «школы-интернаты», в 18 школ — переводные классы. Сюда же в этот раз будут включены АОО — школы с особыми условиями содержания детей.

В Донецкой области 12 тысяч школьников смогут начать не обычный, а особый учебный процесс, потому что в области, которую охватывает наш регион, ситуация с безопасностью и экологией является в целом стабильной».

Глава администрации Донецкой области Юрий Сидоренко: «В начале учебного года мы провели большую работу в образовательной сфере. В результате в Донецкой области 12 тысяч школьников смогут начать не обычный, а особый учебный процесс, потому что в области, которую охватывает наш регион, ситуация с безопасностью и экологией является в целом стабильной».

Здравствуйте, новые градоначальники!

В Донецком регионе объявлен республиканский конкурс, призванный выявить лучших кандидатов на посты градоначальников. Конкурс проводится в рамках программы «Мир без насилия».

В Донецком регионе объявлен республиканский конкурс, призванный выявить лучших кандидатов на посты градоначальников. Конкурс проводится в рамках программы «Мир без насилия».

В Донецком регионе объявлен республиканский конкурс, призванный выявить лучших кандидатов на посты градоначальников. Конкурс проводится в рамках программы «Мир без насилия».

Неспокій серця

В Донецком регионе объявлен республиканский конкурс, призванный выявить лучших кандидатов на посты градоначальников. Конкурс проводится в рамках программы «Мир без насилия».

В Донецком регионе объявлен республиканский конкурс, призванный выявить лучших кандидатов на посты градоначальников. Конкурс проводится в рамках программы «Мир без насилия».

В Донецком регионе объявлен республиканский конкурс, призванный выявить лучших кандидатов на посты градоначальников. Конкурс проводится в рамках программы «Мир без насилия».

Проект «Градоначальники ГО ГУМВД Украины в Донецкой области»

В Донецком регионе объявлен республиканский конкурс, призванный выявить лучших кандидатов на посты градоначальников. Конкурс проводится в рамках программы «Мир без насилия».

В Донецком регионе объявлен республиканский конкурс, призванный выявить лучших кандидатов на посты градоначальников. Конкурс проводится в рамках программы «Мир без насилия».

В Донецком регионе объявлен республиканский конкурс, призванный выявить лучших кандидатов на посты градоначальников. Конкурс проводится в рамках программы «Мир без насилия».

Б-ф №5

Ура, канікули!

Райдужний відпочинок

Залишилися позаду шкільні завдання, веселе і чарівне літо розгорнуло учням мандрівок, знайомств. Багато з них від'їжджають до бабусь, у заміські табори відпочинку, санаторії, на море з батьками. Дітей Добропільського навчально-виховного комплексу «Спеціалізована школа І-ІІІ ступенів №4 з поглибленим вивченням окремих предметів – дошкільний навчальний заклад», які у червні залишилися у місті, гостинно запросив дитячий оздоровчий припільський табір «Райдужне саяво». Коло своїх друзів, захоплених «Веселі старті», Колю своїх друзів, захоплених і можливостей розширюватимуть 88 вихованців НВК №4 та діти з особливими потребами. За це треба подякувати начальнику відділу освіти Добропільської міської ради Ользі Володимирівні Гетьман і директору НВК №4 Інні Володимирівні Калченко.

Райдуга пісень, танців, ігор, музики, спорту, гарного настрою, творчості, дружних відносин об'єднає дітей. В організації роботи припільського табору свою допомогу запропонувала адміністрація плавального басейну (директор спортивного комплексу Шестаков О.Ф.),

міської дитячої бібліотеки (завідувача Рябовол О.І.), клубу «Д».

До урочистого відкриття табірної зміни діти з захопленням розмірковували над назвами своїх загонів, девізами, обирали командирів, готували святковий концерт. Не встигли стихнути емоції після цього свята, як відбулося відкриття Малих Олімпійських ігор. На нього завітали вихованці секцій гімнастики та зноса ДЮСШ (керівники Іванов М.К., Сорокіна І.О.) і подарували нам свої показові виступи. З цікавістю діти дивилися на полум'я олімпійського вогню, який пронесли повз ширенги загонів. Потім пройшли традиційні змагання «Веселі старті», які визначили найспритливіших, найшвидших спортсменів табору.

Попереду дівчату чекає безліч цікавих справ. Організуючи заходи і свята, вихователі табору турбуються, щоб вони проходили творчо, неповторно, дітям було цікаво, весело і залишилися гарні враження про відпочинок.

Тетяна РУПЧЕВА,
начальник дитячого оздоровчого
припільського табору «Райдужне саяво»
Добропільського НВК №4.

Інноваційна діяльність, інтерактивні технології, тренінгові заняття – впровадження нових методів, новаторських форм роботи в практику сучасної бібліотеки вимагає швидкоплинний час.

В бібліотеці-філії №5 одним із методів активного залучення до читання, який впровадили цього року в свою роботу – ***відгадай кросворд***. Начебто стара форма, але ми змогли зацікавити своїх читачів до його відгадування.

Біблоіфутбол – нова форма роботи, яку використали в роботі в цьому році. Це коли м'яч передається з одної форми інформації до іншої. Звучить свисток і відвідувачі слухають інформацію про ЄВРО-2012, пса м'ячем – і ми біля книжкової виставки «Футбол – найпопулярніша гра світу», нова передача м'яча – і бібліотекар проводить вікторину про спорт, знову пас – і присутні слухають бесіду-огляд «О, спорт, ти мир!». Завершився захід розповіддю про видатні спортивні рекорди і легендарних спортсменів.

В бібліотеці-філії №3 створили ***тематичну зону "Факти. Події. Коментарі"***, де виставлені цікаві факти з газет і журналів. В цьому році бібліотека запровадила новий ***цикл книжкових виставок «Що в імені твогому.....»***, на виставку відбирається література за певним ім'ям авторів книжок. Також на абонементі була оформлена і буде постійно діяти ***виставка-реклама книг «Літературний зорепад»***.

Інноваційна діяльність ЦМБ в поточному році полягала не в відтворенні нових форм роботи, а в нетрадиційному підході до звичної для нас роботи.

Інноваційними заходами цього року можна вважати ***пересувну виставку***, яка експонувалася в будівлі піцерії «**Майстер – шеф для молоді**», а потім ще декілька днів експонувалася по телевізору у тій же піцерії для відвідувачів. За обідом чи вечерею вони мали змогу переглянути виставку, а ті матеріали які їх зацікавили ми залюбки їм дамо вже у бібліотеці.

В плані масової роботи інноваційною формою роботи можемо вважати захід, який пройшов 18 листопада 2012 р. в Центральній міській бібліотеці. Це була зустріч сучасної молоді за темою «**Участь молоді в житті міста**». Обговорення теми проходило за ***Технологією Відкритого Простору – Open Space***. Це інноваційна форма роботи нашої бібліотеки. В новій ролі спробували себе бібліотекарі, які були не тільки модераторами процесу обговорення і вирішення хвилюючих молоді питань, але й фасилітаторами (ті, хто сприяють комфортній атмосфері). І бібліотекарі і молодь дуже вподобали таку форму роботи мають собі за мету продовжувати працювати у цьому напрямку.

Також інноваційним для нас є створення свого власного «**Англійського фільм – клубу**» та ще й з керівником американцем. Мі й самі потроху разом з членами клубу вчимо англійську мову, та ще й в такий незвичний спосіб.

Інформаційно-бібліографічна та довідкова робота

Інформаційно-бібліографічна діяльність є важливою складовою діяльності бібліотеки, яка спрямована на оперативне задоволення інформаційних потреб користувачів. Бібліотека залишається загальнодоступним і безкоштовним джерелом отримання різноманітної інформації для всіх верств населення. В умовах впровадження комп'ютерних технологій не втратив свого значення довідково-бібліографічний апарат, довідково-бібліографічний фонд друкованих видань, карткові каталоги й картотеки.

Працівники бібліотек дбали про оновлення та вдосконалення ДБА. Відповідно до вимог часу бібліотеки щорічно виділяють актуальні рубрики в картотеках.

Було відкрито рубрики:

- ✚ до Євро-2012,
- ✚ до 80-річчя утворення Донецької області,
- ✚ до Ювілеїв письменників,

виконувався поточний опис матеріалів краєзнавчого характеру. Здійснюючи роботу по формуванню інформаційної культури читачів, бібліотекарі проводили з учнями консультації та бесіди для молоді на тему «*На крутих віражах ДБА*» (б-ф №1).

Протягом року бібліотекарі за допомогою пошукових систем, Інтернет – сайтів забезпечували оперативність та актуальність довідкового обслуговування. Популярними є веб-довідки на замовлення. Серед тем :

Тести на ноти пісень;

Працевлаштування за кордоном;

Різноманітні форми (бланки) довідок;

Нарахування заробітної плати, надання відпусток, соціальний захист.

В б-ф №3 проводились Дні інформації, презентації різного роду видань, велась різноманітна виставкова робота.

Б-ф №4 вчасно випускала інформаційні бюлетені: «Нові надходження», «Радимо прочитати», оформлялись в бібліотеці виставки нових надходжень, проводились презентації нових книг, випустили рекомендаційні списки літератури «Літературний світ А. Малишка», «Живе слово Кобзаря», пам'ятку читача «Вчись і ти, як книгу берегти», путівник «Білицьке - моє рідне місто», інформ-буклет «Удиви всіх-запишиш в бібліотеку». Бібліотечні уроки «Знайомство з бібліотекою», «Хвилями інформаційного океану», «Як народжується книга», «Подорож до Країни Словникової», екскурсії, бесіди – консультації біля каталогів та картотек проводились з метою популяризації бібліотечно – бібліографічних знань серед користувачів.

Протягом 2012 року бібліотеками Добропільської міської ЦБС обслуговано **79** абонентів інформації, з них **18 - колективних** та **61 – індивідуальних**.

Групове та індивідуальне інформування здійснюється відповідно до поповнення бібліотечних фондів періодичними, книжними виданнями, матеріалами з «Всесвітньої мережі» з урахуванням запитів абонентів інформації. Інформування здійснюється як традиційними методами: інформаційні листівки, сповіщення по телефону, інформування при відвідуванні бібліотеки, також впровадили інформування по електронній пошті.

Робота з формування, використання та збереження бібліотечних фондів - один з основних напрямків роботи бібліотеки в цілому. Книга – чудове надбання людства, наш кращий порадник і друг, вірна супутниця життя. А щоб забезпечити довгочасне життя книзі треба створити всі необхідні умови для її зберігання:

➤ під час запису до бібліотеки та при перереєстрації бібліотекарі знайомлять читачів з правилами користування бібліотечним фондом та правилами культури читання;

➤ контролюють своєчасне повернення книг, ведеться робота з боржниками, до шкіл передаються списки учнів-боржників, здійснюються поквартирні обходи, нагадування по телефону, надсилаються СМС повідомлення;

➤ бібліотекарі дотримуємося санітарно-гігієнічних умов зберігання книжкового фонду, систематично проводиться ремонт книг.

Протягом року бібліотекарі постійно вивчають книжковий фонд та його використання шляхом статистичного аналізу фонду за читацьким призначенням, аналізу читацьких формулярів, картотеки відмов та невиконаних запитів. В результаті здійснюється очищення бібліотечних фондів від застарілої, непрофільної, дублетної літератури.

В Дитячій бібліотеці-філії №5 впровадили в роботу ***Читацьке експертне бюро.***

Як ви думаєте, читати потрібно чи ні? Це питання ставили користувачам під час проведення масових заходів, а також відвідувачам Інтернет-центру. Основна маса опитуваних відповіли, що читати потрібно, але на читання не вистачає часу. Протягом травня, червня ми провели активну роботу серед наших відвідувачів з метою виступити експертами в читанні. В основному, це були дорослі - батьки наших маленьких дітлахів та молодь-відвідувачі Інтернет-центру. Що вони читають, які книги їм до вподоби? Читають вони мало. В основному літературу для навчання. Основна кількість опитуваних любить детективи, жінки – сучасну розважальну літературу. Намітилася тенденція до читання сучасних українських авторів, в нашій бібліотеці є невелика кількість книг Забужко, Дяченків та ін. Є постійні читачі, які цікавляться новинками зарубіжної літератури. Що ми можемо їм запропонувати? Дуже мало. Поповнення фонду відбувається практично за рахунок книг, отриманих від небайдужих читачів. ***Тому, щоб залучити читачів до дарування,*** створили нову ***книжкову виставку-пропозицію "Читацьке експертне бюро"***. Розділи - "Читачі радять", "Читачі презентують". Виставка була зібрана з сучасних новинок, які люб'язно подаровані нам друзями бібліотеки.

Так склалося, що у 2012 році Добропільська міська ЦБС на поповнення фондів з міського бюджету не отримала жодної гривні. Протягом року надходження здійснювалось за рахунок обмінних фондів обласних бібліотек, в дар від користувачів та спонсорів. Загальна кількість надходжень становить **1319** прим (без урахування періодики) на суму – **22208** грн.

В ЦМБ проведено перевірку фонду, за результатами якої нестачі не виявлено, на кінець звітного року фонд становить 61930 примірників, з яких книги та брошури 46972 прим., періодичні видання - 14742, електронні – 207, та ін. – 9 примірників.

Бібліотекарі нудьги не знають – працюють, вчать та відпочивають.

Необхідність у навчанні й підвищенні кваліфікації бібліотечних працівників обумовлена особливістю праці сьогодні. Зміни у законодавстві, розвиток інформаційних технологій, нові запити користувачів, споживачів інформації, - це й багато чого іншого змушує бібліотекарів міняти підходи в роботі. Саме, тому бібліотекарі завжди беруть участь в семінарах, конкурсах, в міських відкритих заходах. Вдосконалюють традиційні і освоюють нові бібліотечні технології.

В Добропільській міській ЦБС в рамках роботи з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників постійно ведуться заходи. Так, 28 листопада відбулася чергова зустріч бібліотечних працівників на ***творчому ярмарку «Інформаційна друкована***

продукція бібліотек». Такий захід є своєрідним підсумком впровадження нових ідей в бібліотечну практику, обміном досвідом, можливістю показати кращі зразки видавничої продукції. Одночасно ярмарок переслідує ще одну мету - сприяти підвищенню професійної майстерності фахівців ЦБС, їхньому творчому зростанню.

Зазвичай у підготовці та проведенні заходів беруть участь практично всі бібліотеки-філії, структурні підрозділи ЦБ. Так і цього разу, всі бібліотекарі продемонстрували свою видавничу діяльність. Методико-бібліографічний відділ надав зразки *методичних посібників* «Спутник бібліотекаря», «Донеччині-80!», «Інформаційний стенд в бібліотеці», *інформаційно-аналітичний огляд* «Участь бібліотек в конкурсах 2012», *узагальнений досвід роботи бібліотек ЦБС* «Активізація дитячого читання в бібліотеках», *листок-сигнал* «Караван

історій от Ирен Роздобудько», *краєзнавчі посібники* «Шевченківські лауреати Донеччини», «Жемчужина Донбасу», «Стихи о Донбассе», *бібліографічні посібники до 80-річчя І.Костирі тощо.*

Бібліотеки-філії презентували: *персональна пам'ятка* «Василь Стус: гармонія і творчість» (б-ф № 3), *рекомендаційні списки* «Мистецький дивосвіт», «Школа та екологія» (б-ф № 2), «Добрий світ казок», «Книги, які варто прочитати» (б-ф № 3), «Живе слово Кобзаря», «Літературний світ А. Малишко» (б-ф № 4), «Віртуальний кошик» (б-ф № 1); *інформ-закладки* «Білицьке – моє рідне місто» (б-ф № 4), *інформ-буклети* «Інтернет-центр запрошує» (б-ф № 1), «Удиви всіх – запишись в бібліотеку!» (б-ф № 4), «Відкрий для себе бібліотеку!» (дитяча б-ф № 5), пам'ятку «Вчись і ти, як книгу берегти!» (б-ф № 4).

Другим етапом ярмарку стала інформація про історію бібліотек ЦБС. Перегляд матеріалів з історії супроводжувався коментарями бібліотекарів, які мають більше 20-ти років стажу роботи саме в міській ЦБС. Спогади колег про віддалені історією роки, фактографічні дані доповнили зібрані матеріали.

Фінансування та маркетингова діяльність бібліотек.

Добропільська міська ЦБС фінансується за рахунок міського бюджету:

- ❖ витрати на заробітну плату становили **1303988,58** грн.,
- ❖ на проведення капітального ремонту (б-ф№1) – **285541,77** грн.,
- ❖ на поточні ремонти, канцтовари, та хоз.товари – **5868,64** грн.

Додаткове фінансування здійснюється за рахунок коштів отриманих від **платних послуг (3817 грн.)** та коштів від знаного металолому та макулатури (**1311 грн.**)

Фандрейзингова та маркетингова діяльність бібліотек набирає обертів. Добропільська міська ЦБС в цьому напрямку ще новачки, але використовуємо кожен зручну можливість щоб поглибити свої знання з даної теми.

Знайомство з Донецьким міським молодіжним центром мистецтв «ЕкоАрт» надало нам можливість прийняти участь у **циклі тренінгів «Розвиток потенціалу закладів і організацій в сфері культури».**

Мета участі у циклі тренінгів - отримати знання про менеджмент проєктів, культурний і волонтерський менеджмент, про бізнес-моделі в культурній сфері для стійкого розвитку потенціалу нашої ЦБС, про можливості участі в різних культурних мережах, роботі з аудиторією, участі в розробці політики в галузі культури, а також в комунікаціях і співпраці з іншими сферами діяльності.

Навчання проходили в рамках **проєкту «Розвиток культури – джерело процвітання громади»** в партнерстві з Херсонським міським центром молодіжних ініціатив «Тотем» і грузинською Асоціацією журналістів «Постфактум» при фінансовій підтримці Європейського Союзу. Проєкт реалізується в рамках програми Східного партнерства «Культура» на території південно-східної України (Донецька і Херсонська області) і Західної Грузії. Підтримку проєкту надає Управління культури і туризму Донецької облдержадміністрації.

Підтримку проєкту надає Управління культури і туризму Донецької облдержадміністрації.

Підсумки. Упродовж 2012 року колектив Добропільської міської ЦБС працював над виконанням важливої функції – **забезпечення інформаційних потреб реальних і віртуальних користувачів у сфері освіти, науки та виробництва на допомогу всебічного розвитку особистості, організації відпочинку й дозвілля населення регіону за рахунок використання наявних і віддалених інформаційно-документальних ресурсів.**

Змістовна діяльність бібліотеки була багатоплановою, проте пріоритетними напрямками роботи були: дотримання законодавчої бази, сприяння у формуванні та реалізації бібліотечної політики в місті, подальше освоєння й впровадження новітніх комп'ютерних технологій, участь у проєктній та грантовій діяльності.

Завдяки систематичній і безперервній роботі бібліотек досягнуті позитивні результати:

- оновлюється приміщення бібліотек;
- інформаційні технології стали добрими помічниками в роботі бібліотекаря;
- іде постійний пошук нових активних форм роботи бібліотеки з книгою та користувачами для формування культури особистості.

У черговий раз, підводячи підсумки роботи за рік, ми відчуваємо визнання ролі бібліотеки в житті суспільства, повагу до духовної спадщини, освіти, науки і культури.

Бібліотекарі добре розуміють, що найліпший спосіб зацікавити будь-яку аудиторію бібліотеки – це комплексність послуг. Сучасна бібліотека – це не тільки читання, зараз публічна бібліотека – центр громадського життя, центр інноваційного розвитку громади.

За підтримки міської влади й громадськості, працівники бібліотеки постійно працюють над заохоченням городян до читання. Бібліотека стала одним із новітніх культурних центрів, в якому постійно вирує життя.

ЗМІСТ

Аналіз контрольних показників.....	1
Участь у конкурсах	4
Робота клубів	7
Проектна діяльність та робота за програмами.....	9
Тематичні напрямки роботи	11
2012 – Рік спорту та здорового способу життя	11
Рік культури	14
Патріотичне виховання молоді	15
Краєзнавство	20
Як парость виноградної лози плекайте мову	22
Духовна освіта	23
Родинне виховання	25
Тиждень дитячої та юнацької книги	26
Шевченківський тиждень	29
Популяризація книги та читання	29
Літо в бібліотеці.....	31
Місячник популяризації книги та читання	33
Екологічний напрямок	33
Правове вчення правова культура	35
Робота ПДГ	37
Робота з інвалідами та людьми похилого віку	37
Університет третього віку.....	41
Профорієнтаційна робота.....	41
Розвиток інформаційних технологій в бібліотеках.....	42
Соціологічні дослідження (Громадські обговорення).....	43
Рекламна діяльність	45
Інноваційна діяльність.....	47
Інформаційно-довідкова робота	48
Робота з формування, використання та збереження бібліотечних фондів.....	49
Бібліотекарі нудьги не знають – працюють, вчать та відпочивають.....	49
Видавнича діяльність бібліотек	50
Фінансування та маркетингова діяльність.....	
Підсумки.....	